

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

14 ani de la semnarea Tratatului
de prietenie, colaborare și asistență
mutuală dintre R.P.R. și U.R.S.S.

**Actualitatea unui
important document**
de Marin Florea Ionescu

O aniversare scumpă
de G. Sotnikov

(Pag. 3-a)



Sudură automată prin contact

**ÎN ACEST
NUMĂR:**

Pe mările și
oceanele lumii

**O mare
putere
maritimă**

de ing. Ieva Valentin-
Sebastian

(pag. 4)

**O victorie a
științei și teh-
nicii sovietice**

**Rachetele
antirachete**

de colonel S. Maximov

(pag. 8)

ANUL XVIII

5

(881)

2 februarie 1962

12 PAGINI, 1 LEU

actualitatea

Москва

Sub cerul Siriei

Un tânăr șeic a ieșit în inămpinarea oaspeților. A rostit în arabă un salut hiperbolic după care a pus pe o mesuță țigări englezești și un revolver: simbolurile ospitalității și puterii.

Cei doi ingineri sovietici erau dezorientați. Mașina lor, plină de praf, oprise în așezarea siriană numai pentru o clipă, ca să se aprovizioneze cu apă. Și deodată toată lumea s-a pus în mișcare. Vestea că sosiseră niște ingineri ruși s-a răspândit cu înalta fulgerului. Într-o clipită s-au adunat o mulțime de oameni. Șeicul i-a invitat pe toți în casă. Un sirian i-a întrebat pe oaspeții ruși dacă le place țara lor, dacă au vizitat orașele Damasc și Haleb.

— Vedeți dv., noi nu sintem turiști, a rătă unul dintre oaspeții sovietici. Prietenul meu Serghei Vasilievici Luzan este inginerul șef al proiectului pentru barajul care va fi construit pe Eufurat. În țara dv. există mult pământ și multe ape neimbrazibile. Marea Eufurat curge de milenii prin această țară. Dar apele lui sînt moarte, ele nu ajung la pământul însetat. Dacă acestui pământ i s-ar da, însă, apă el i-ar răsplăti pe oameni cu un beșug de bumbac, griu, trandafiri. Un grup de lucrători sovietici de diferite specialități

— geodezi, hidrologi, geologi, proiectanți, topografi, sondori a venit din Moscova ca să dea apă acestui pământ, ca să aleagă locul unde va fi înălțat barajul. Am adus cu noi mașini, aparate hidrometrice. Oamenii au lucrat sub soarele arzător, au măsurat adîncimea apei, viteza capricioasă a cursului ei. La rîndul lor, geologii și geofizicienii au întocmit hărțile viitoarelor construcții, iar maeștrii noștri au forat pământul și au studiat rocile pe care va fi înălțată construcția. Pentru geologi, terenul viitoare construcții este întotdeauna o enigmă. Iar pământul dv. ne-a adus extrem de multe „surprize”. Barajul de pe Eufurat va trebui să se înalțe pe un teren calcaros. Și după cum se știe calcarul este foarte repede mîncat de apă. În neamărate rînduri am trimis cu avionul la Moscova, la laboratorul Institutului Ghidroproiekt, diverse tipuri de roci care au fost studiate acolo. Nimeni în lume n-a construit încă un baraj pe un teren atît de dificil. În sfîrșit, a fost întocmit proiectul hidrocentralei care va fi construită pe Eufurat și va furniza mai multă energie electrică decît produce acum întreaga Sirie.



Ansamblul de music-hall „Curcubeul” din Moscova a prezentat recent o nouă premieră: „Moscova-Venus, tot mai departe”. Pe scena transformată în interior de rachetă cosmică care își ia zborul spre planeta Venus, se desfășoară un program spiritual, vesel, antrenant. Numere de circ alternează cu scheciuri muzicale, numere de dans, monologuri (textele programului au fost scrise de cunoscuții autori de comedie V. Dihovicinii și M. Slobodskoi). Numerele de înaltă măiestrie acrobatică sînt urmate de exercițiile originale ale unui grup de jongleri care lucrează în întuneric cu obiecte fluorescente, de numerele muzicale ale quartetului vocal feminin, de un program coregrafic și de originalele numere „cosmice” — „Rock-ul roboților”, „Imponderabilitatea”, „Orchestra micilor soldați de cositor” ș.a.

СОВЕТСКАЯ РОССИЯ

Specialiștii din agricultură

În ultimii ani, P.C.U.S. a desfășurat o intensă activitate de întărire a colhozurilor și sovhozurilor cu cadre de conducere și specialiști. Zece de mii de agronomi, medici veterinari, zootehnicieni, ingineri și mecanici din diferite direcții și trusturi au trecut să lucreze direct în agricultură. Instituțiile de învățămînt au pregătît un mare număr de specialiști.

La 1 aprilie 1961, în colhozurile din R.S.F.S.R. lucrau peste 23.000 de agronomi, mai bine de 36.000 de medici și agenți veterinari, aproape 18.000 de ingineri, tehnicieni și mecanici. Peste 82 la sută din acești specialiști aveau studii superioare sau medii de specialitate. Ceea ce înseamnă că fiecare colhoz avea, în medie, un agronom, un medic sau un tehnician veterinar, un inginer sau un tehnician mecanic. În momentul de față fiecare al doilea președinte de colhoz are studii superioare sau medii de specialitate.

Un număr și mai mare de specialiști lucrează în sovhozuri. La 1 decembrie 1960, de pildă, lucrau în sovhozuri aproape 58.000 de specialiști cu studii superioare sau medii. În fiecare sovhoz erau astfel, în medie, 14 agronomi, veterinari, ingineri și tehnicieni. Dacă ținem seama și de specialiștii din stațiunile de reparat tractoare, din gospodăriile auxiliare și din alte întreprinderi și organizații agricole, în satele din Federația Rusă lucrează acum 175.000 de specialiști cu diplome.

Și acest detașament crește mereu. În 1960, de pildă, instituțiile de învățămînt superior au dat 20.000 de specialiști, adică de 3,5 ori mai mult decît în 1940.

În ultimii cinci ani, în Federația Rusă au fost pregătîți pentru munca la sate 1.400.000 de tractoriști, combineri și mecanici.

O economie de... 600.000 de ani



Referindu-se la situația de astăzi și de miine a alimentației publice sovietice, la rolul și locul ei în viața oamenilor, tov. V. S. Tiukov, șeful secției circulația mărfurilor de pe linia Consiliul economic de stat al U.R.S.S., a arătat:

— În primul rînd aș dori să citez două cifre: 50 de milioane și 200 de milioane. Cea dintîi indică numărul de oameni care beneficiază astăzi de serviciile alimentației publice, inclusiv cei care se află în sanatorii, case de odihnă, școli internate și alte instituții social-culturale. Socotim că nu e o cifră prea mare. Dar la sfîrșitul următorilor douăzeci de ani, vor beneficia de serviciile alimentației publice 200 de milioane de oameni, adică majoritatea covârșitoare a populației țării. În cel de-al doilea deceniu se va trece la realizarea alimentației gratuite în întreprinderi și instituții ca și pentru colhoznicii ocupați în producție. În toate școlile se va servi gratuit micul dejun, iar în cele cu zi lungă și prînz.

Toate acestea vor duce desigur la o mare economie de timp pentru populație. Se știe

că pentru pregătirea mîncării acasă e nevoie, în medie, de trei ore pe zi. Dar dacă în următorii zece ani se va ajunge ca jumătate din întreaga populație să ia masa la cantine se vor economisi circa cinci miliarde de ore-om, sau 600.000 de ani, care se pierd cu treburile casnice.

S-ar putea pune întrebarea dacă cantinele vor izbuti să pregătească mîncăruri la fel de gustoase și de hrănitoare ca acasă. Putem răspunde hotărît: da! Trebuie relevată, în primul rînd, împrejurarea că rețeaua alimentației publice va dispune de mari cantități din cele mai bune produse — mai bine de jumătate din totalitatea lor. În al doilea rînd, cantinele, restaurantele, cafenelele vor fi deservite de un personal calificat, cu o pregătire specială. Și în sfîrșit, alimentația populației va fi organizată pe baze științifice. Munca cantinelor, cafenelelor, restaurantelor și bufetelor va fi supravegheată de medici dietologi care vor controla calitatea mîncărilor și vor întocmi meniul ținînd seama de profesia, vîrsta și starea sănătății consumatorilor.

Un gigant textil în Ural

Cînd privești acum harta Uralului, vezi printrîndeni stegulețele roșii ale unor șantiere de șoc. Printre ele, multe întreprinderi de industrie ușoară. Un loc deosebit îl ocupă combinatul de mătăsuri din Orenburg. Numai corpul principal al clădirii va avea o suprafață de peste 250.000 de metri pătrați. În acest corp vor fi concentrate, împreună cu secțiile de producție, și toate depozitele și serviciile auxiliare.

Noul gigant al industriei textile, înzestrat cu utilajul cel mai modern, va dispune de aproape 100.000 de fuse și de peste 300.000 de războaie de țesut.

Combinatul va da anual 52 milioane metri țesături de diferite sortimente, desene și culori. În ce privește capacitatea lui, va fi cea mai mare întreprindere de acest fel din Uniunea Sovietică. El va primi zilnic peste douăzeci de vagoane cu diferite semifabricate (lavsan, kapron și alte fibre artificiale și sintetice). Colectivul noului combinat va număra aproximativ 10.000 de muncitori.

De ce s-a hotărît ca noul gigant al industriei textile să fie construit tocmai la Orenburg? Experiența a dovedit că dacă noile întreprinderi de țesături din mătase naturală trebuie amplasate în apropierea surselor de materii prime, cele pentru fabricarea țesăturilor din mătase artificială e bine să fie concentrate în regiunile de defacere. S-a socotit că în 1975 consumul de mătăsuri va ajunge în Ural la aproximativ 175 de milioane metri pe an. Deci, noul combinat este construit spre a satisface necesitățile Uralului. De asemenea s-a ținut seama și de apropierea unor regiuni cu o industrie dezvoltată de fibre artificiale și sintetice, care vor servi ca bază de materii prime.

ИЗВЕСТИЯ

СОВЕТОВ ДЕПУТАТОВ ПРУДЯЩИХСЯ СССР

Oaspeți din toate țările

În cursul anului trecut, Uniunea Sovietică a întreținut legături sportive cu 60 de țări și în peste 30 de discipline sportive. În același rîstimp Uniunea Sovietică a fost vizitată de 490 de delegații străine alcătuite din peste 4.800 de sportivi, iar aproximativ 5.000 de sportivi sovietici au plecat peste hotare în cadrul a 455 de delegații.

Anul acesta sportivii sovietici vor participa la 50 de campionate mondiale și europene. Amintim aici cîteva dintre ele: campionatul mondial de fotbal din Chile (mai-iunie), campionatul european de atletism — Belgrad 12—16 septembrie —, campionatul mondial de gimnastică care va începe la Praga la 2 iulie. Cele mai apropiate competiții sportive sînt campionatul mondial feminin de patinaj — în Finlanda, cel de schi în Polonia și Franța și de hochei în S.U.A. Între 17 și 18 februarie, în U.R.S.S. se vor întîlni cei mai buni patinori ai lumii, iar în octombrie — voleibaliștii.

În cadrul schimburilor sportive, Uniunea Sovietică va fi vizitată anul acesta de selecționatele de fotbal ale Uruguayului și Ungariei și de echipe de club din Anglia, Bulgaria, Brazilia, China, Cuba, Polonia, Iugoslavia, Suedia și Finlanda. Iar fotbalistii sovietici vor participa la întîlniri sportive în 30 de țări. Atletii sovietici vor lua parte la douăzeci de competiții internaționale pe stadioanele din Paris, Sofia, Berlin, Varșovia, Praga, Budapesta, Palo-Alto, București, Helsinki, Ulan Bator etc. Peste 100 de sportivi din 25 de țări vor participa în iunie la Moscova la tradiționalele competiții de atletism în amintirea fraților Znamenski. Pentru a patra oară, atenția întregii lumi va fi atrasă de întîlnirea dintre echipele de atletism ale U.R.S.S. și S.U.A. De data asta, întîlnirea va avea loc la Palo-Alto în California.

Ciclistii sovietici vor primi oaspeți din Danemarca, R.D.G., Polonia și Franța, iar maeștrii polo-ului pe apă au invitat echipele Italiei și Ungariei, urmînd la rîndul lor să joace în R.A.U., Belgia și Luxemburg.

O aniversare scumpă

de G. Sotnikov

Vicepreședinte al Asociației de prietenie sovieto-romine, vicepreședinte al Consiliului economiei naționale al orașului Moscova

Acum 14 ani, la 4 februarie 1948, la Moscova a fost semnat Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre U.R.S.S. și R.P.R. Acest tratat, întemeiat pe principiile de neclintit ale internaționalismului proletar, a constituit o bază solidă pentru dezvoltarea continuă a prieteniei frățești dintre popoarele țărilor noastre.

Prietenia dintre popoarele noastre are un trecut istoric glorios. Cimentată prin singele vărsat în lupta împotriva dușmanului comun, ea s-a consolidat și a înflorit și mai mult în zilele noastre când poporul român construiește o societate nouă, socialistă în patria lui.

Greu și glorios a fost drumul străbătut de clasa muncitoare din România în frunte cu avangarda ei eroică — Partidul Muncitoresc Român — pînă la evenimentele istorice de la 23 August 1944. Lupta comună împotriva fascismului, eforturile eroice ale oamenilor muncii români pentru crearea statului democrat-popular, pentru zădărnicierea comploturilor reacțiunii internaționale au fost tot atâtea etape principale care au precedat încheierea Tratatului.

Cea de a 14-a aniversare a încheierii Tratatului are loc într-o perioadă care va rămîne de-a pururi însemnată în istoria întregii omeniri, Congresul al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a deschis în fața omenirii perspectivele luminoase ale marelui viitor comunist.

În raportul prezentat la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., Nikita Sergheevici Hrușciov a arătat că construirea comunismului în țara noastră constituie o parte integrantă a procesului de făurire a societății comuniste în întregul lagăr socialist, că dezvoltarea cu succes a sistemului mondial al socialismului deschide perspectiva trecerii mai mult sau mai puțin simultane, în limitele aceleiași epoci istorice, a țărilor socialiste la comunism.

Îndeplinirea cu succes a planului șesenal de dezvoltare a economiei naționale a Republicii Populare Romine și traducerea în viață a planului de perspectivă pe următorii cincisprezece ani vor contribui la apropierea acestui viitor luminos.

Înfloresc neconținut legăturile culturale și științifice dintre țările noastre. Un important rol în dezvoltarea relațiilor de colaborare și prietenie frățească dintre popoarele sovietice și romine îl au masele largi ale opiniei publice din țările noastre.

Foarte utilă și importantă pentru consolidarea prieteniei istorice care ne unește este activitatea pe care o desfășoară Asociația romină pentru legăturile de prietenie cu Uniunea Sovietică — A.R.L.U.S. — și Asociația de prietenie sovieto-romină. Aceste asociații numără în rândurile lor milioane de membri, oameni de stat, reprezentanți ai științei și culturii, Asociațiile noastre contribuie într-o măsură însemnată la stabilirea de relații și contacte prietenești între diferite organizații din cele două țări, la cunoașterea reciprocă a realizărilor culturale și științifice ale Uniunii Sovietice și Republicii Populare Romine.

În activitatea desfășurată în anul 1961 pentru continua dezvoltare a prieteniei sovieto-romine un rol important au avut manifestări ca tradiționala Lună a prieteniei romino-sovietice desfășurată sub semnul popularizării istoricelor lucrări ale Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. în rândurile oamenilor muncii din România și sărbătorirea în U.R.S.S. a celei de a 40-a aniversări a Partidului Comunist din România și a celei de a 17-a aniversări a eliberării României de sub jugul fascist. O deosebit de importantă contribuție la întărirea continuă a prieteniei dintre popoarele noastre a adus-o vizita în Uniunea Sovietică a delegației de partid și guvernamentale a Republicii Populare Romine, în frunte cu primul secretar al Partidului Muncitoresc Român și președintele Consiliului de stat al R.P.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Sărbătorind cea de a 14-a aniversare a semnării Tratatului de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre U.R.S.S. și R.P.R., sărbătorim un eveniment de o remarcabilă însemnată în istoria dezvoltării prieteniei frățești dintre popoarele sovietice și romine.



Expoziția „Construcția și arhitectura în R.P.R.” deschisă la Moscova în ianuarie continuă să atragă un mare număr de vizitatori.

Actualitatea unui important document

La 4 februarie sărbătorim un eveniment de o deosebită importanță pentru istoria relațiilor romino-sovietice, pentru istoria contemporană a poporului nostru. Acum 14 ani în această zi a fost încheiat la Moscova Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală dintre Republica Populară Romină și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste.

Documentul semnat în februarie 1948 în capitala sovietică depășește însă cu mult cadrul unui simplu tratat încheiat între două țări. Expresie a relațiilor de tip nou care s-au statornicit între țările socialiste, el constituie dorința popoarelor sovietice și romine de a face din prietenia lor un instrument puternic în lupta pentru apărarea păcii, pentru construirea socialismului și comunismului.

România a mai semnat și în trecut tratate, pacte sau „alianțe” cu altele puteri. Un fapt cu desăvârșire nou deosebește însă fundamental Tratatul încheiat în februarie 1948 la Moscova, de tot ceea ce a semnat România înainte: Tratatul de prietenie romino-sovietic este cel dintâi tratat din istoria poporului român semnat cu o mare putere în condiții de deplină egalitate, cu respectarea totală a independenței, suveranității și integrității teritoriale, cu garantarea neamestecului în treburile interne ale țării. Mai mult decît atît, fiecare prevedere a Tratatului este pătrunsă de grija ca relațiile romino-sovietice să se dezvolte pe o bază care să dea posibilitatea într-ajutorării reciproce frățești în toate domeniile.

Fiecare din anii care au trecut de atunci au adus cu ei îndeplinirea acestor perspective, ca rod al prieteniei romino-sovietice. De-a lungul acestor ani s-a făcut nu o dată simțit sprijinul politic pe care țara noastră l-a primit din partea puternicei Uniuni Sovietice, s-au dezvoltat și s-au întărit schimburile multilaterale, în toate domeniile.

Un exemplu elocvent poate demonstra cu pregnanță rolul pe care-l va juca colaborarea frățească cu Uniunea Sovietică în îndeplinirea mărețelor sarcini puse în fața poporului nostru de Directivele celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Român. După cum se știe, Directivele prevăd construirea unui mare centru siderurgic la Galați care, o dată terminat, va da țării 4.000.000 tone oțel anual. În afara documentației tehnice, a planurilor, a specialiștilor necesari, Uniunea Sovietică va livra în întregime pentru acest mare centru industrial al țării un laminor-selbing, cu o capacitate de 3,3 milioane tone oțel

de Marin Florea Ionescu

Vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S.

lingou și un laminor semicontinuu de tablă cu o capacitate de producție de cca. 1,5 milioane tone tablă pe an.

Schimburilor economice din ce în ce mai intense între țările noastre le ținem strînsă tovarășie schimburile culturale. De la împărtășirea experienței în cele mai diverse domenii ale științei și tehnicii, pînă la cunoașterea reciprocă a tezaurului literar și artistic, de la turneele maestrilor artei pînă la organizarea de expoziții — toate vorbesc despre dorința fierbinte a popoarelor noastre de a se cunoaște cit mai adînc și mai multilateral.

Cu prilejul vizitei întreprinse în Uniunea Sovietică în vara anului trecut de către delegația de partid și guvernamentală a țării noastre în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, la Moscova și la Leningrad, la Kiev și la Tbilisi, în cadrul întîlnirilor oficiale sau în convorbirile cu simpli muncitori și colhoznici, solii poporului nostru au putut asculta cuvintele calde de apreciere ale oamenilor sovietici la adresa realizărilor din Republica Populară Romină. Această apreciere și-a găsit o înaltă confirmare în Comunicatul semnat la încheierea vizitei delegației guvernamentale și de partid romine în Uniunea Sovietică: „Partea sovietică a subliniat cu mare satisfacție realizările de seamă ale poporului român care, sub conducerea avangărdii sale încercate de luptă, Partidul Muncitoresc Român, a schimbat în mod radical — într-o perioadă istorică scurtă — înfățișarea patriei sale, transformînd-o dintr-o țară cu o industrie slab dezvoltată și cu o agricultură înapoiată într-un stat industrial agrar dezvoltat”.

La rîndul său poporul nostru își simte inima plină de bucurie și mîndrie urmărind grandioasele succese pe care le obțin oamenii sovietici, constructorii glorioși ai comunismului. Ca frați, ca tovarăși ne simțim mîndri de previziunea științifică ce și-a găsit expresia concretă în aprecierea tovarășului Nikita Sergheevici Hrușciov: noi, cei din marea familie a țărilor socialiste, pășim înainte într-un front larg ținîndu-ne strîns de mîna și nu mai e departe vremea cînd vom intra mai mult sau mai puțin simultan în comunism.

Încă în februarie 1948, după semnarea Tratatului romino-sovietic, tovarășul Gheorghe Gheorghiu Dej a subliniat importanța pe care o are solida-

ritatea țărilor socialiste în lupta pentru menținerea și consolidarea păcii: „Partizanii împărțirii lumii în blocuri politice sau militare, cercurile imperiale care întrețin atmosfera de neliniște internațională și focare de război caută să așeze popoarele unul împotriva celuilalt. Forțele democrației, popoarele iubitoare de pace și libertate în frunte cu Uniunea Sovietică sînt în măsură nu numai să prevină dar să și respingă orice încercare de amenințare a păcii și securității”.

Trebuie arătat că de cînd au fost roșite aceste cuvinte, puterea Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste a crescut considerabil. A crescut considerabil posibilitatea de a-l înfrîna pe agresor și de a-i da — în caz de nevoie — o lovitură nimicitoare. Legate între ele prin Tratatul de la Varșovia, statele socialiste din Europa stau de strajă cu vigilență, împotriva uneltirilor imperialiste, apărînd cuceririle revoluționare și munca pașnică, creatoare, a popoarelor lor. Recentul interviu al ministrului apărării al Uniunii Sovietice, mareșalul Malinovski, în care sînt citate dovezi fără posibilitate de tăgadă despre formidabilul potențial de ripostă al Uniunii Sovietice a avut desigur menirea să răcorească din nou capetele prea înfierbîntate ale unor conducători militari și politici din Apus.

De-a lungul anilor, Uniunea Sovietică a arătat nu o dată că e gata să vină în ajutorul poporului român cu fapta, cu autoritatea, cu puterea sa. Însuși Tratatul a cărui semnare o sărbătorim azi, constituie un asemenea ajutor. Fără îndoială că articolul I al acestui Tratat stă și acum ca un ghimpe în ochii celor care nu privesc cu ochi buni atitudinea comună, solidară, fără fisuri a Uniunii Sovietice și țării noastre față de uneltirile împotriva păcii. „Inaltele părți contractante — arată articolul amintit din Tratatul romino-sovietic — se obligă să ia în comun toate măsurile care se află la dispoziția lor pentru înlăturarea oricăror amenințări de repetare a agresiunii din partea Germaniei sau oricărui alt stat care s-ar uni cu Germania, direct sau în oricare altă formă”.

În istoria fiecărui popor există documente peste care vremea depune praful uitării dar și altele pe care, dimpotrivă, timpul le păstrează mereu proaspete, adăugîndu-le străluciri noi. Un asemenea document îl constituie în istoria poporului nostru Tratatul de prietenie, colaborare și asistență mutuală încheiat acum 14 ani cu Uniunea Sovietică.

14 ANI DE LA SEMNAREA TRATATULUI DE PRIETENIE, COLABORARE ȘI ASISTENȚA MUTUALĂ DINTRE R. P. R. ȘI U. R. S. S.

O MARE PUTERE MARITIMĂ

Uniunea Sovietică este o mare putere maritimă. Granițele ei, udate de 14 mări și trei oceane, au o lungime totală de 47 mii km., depășind lungimea ecuatorului terestru.

Puterea sovietică a dat o importanță deosebită dezvoltării flotei maritime. În 1913 întreaga flotă a Rusiei țariste însuma abia un tonaj de 107.642 tone registru. În condițiile socialismului victorios, în numai cinci ani — 1956—1960 — flota maritimă sovietică a fost înzestrată cu nave pentru mărfuri uscate însumând un tonaj de 1.140.000 tone și cu tancuri petroliere însumând un tonaj total de 460.000 tone. În ce privește traficul de mărfuri pe mare, în 1958 acesta a fost de cinci ori mai mare decât în 1913, iar în 1965 va fi de două ori mai mare decât în 1958.

Navele care au completat tonajul flotei maritime a U.R.S.S. în primii doi ani ai septenariului au o capacitate de două ori mai mare decât a celor construite în perioada 1956—1958 și se deosebesc prin indici tehnico-economici ridicați.

Pentru transportul mărfurilor generale pe liniile oceanice, în locul navelor cu viteze relativ reduse, cu o capacitate de încărcare cuprinsă între 4.000 și 8.000 de tone, flota sovietică a fost înzestrată cu nave de serie cu capacități de 9.000—17.000 de tone, de tip „Leninski Komsomol”, „Leninogorsk”, „Tiksi” etc. Aceste nave au viteze mărite de marș, între 17,5—19 noduri, iar introducerea mecanizării și automatizării facilitează o creștere importantă a capacității de trafic a flotei, asigurând în același timp condiții minunate de muncă și viață pentru echipaje.

Schimbări importante au avut loc și în flota de petroliere. Dacă în perioada 1951—1958 flota de tancuri a fost completată cu nave tip „Kazbek”, după această dată flota a căpătat nave de tip „Pekin”, „Mir”, „Drujba”, „Budapest”, „Buharest” — cu capacitate de trafic de trei-patru ori mai mare, cu tonaje variind între 27.000 și 45.000 de tone și viteze de 17—20 noduri, caracteristici ce permit exploatarea pe linii oceanice cu rază de acțiune mare.

O completare esențială a căpătat flota de pasageri. Navele de serie „Mihail Kalinin” și „Kirghizstan”, nave cu aripi portante tip „Sputnik” și altele asigură în momentul de față traficul de pasageri în toate bazele maritime.

Cel mai rapid și mai economic transport al mărfurilor de genul minereu, cărbune, cherestea este asigurat prin construcția în serie a navelor miniere de tip „Ugleuralsk” și „Giankoi” cu tonaje de 6.300—10.000 tone și a navelor specializate în transportul de cherestea de tip „Pavlin Vinogradov”, cu o capacitate de 5.000 de tone și viteza de 18 noduri.

În afara tipurilor enumerate mai sus, flota sovietică continuă a se mări cu tipuri de nave complete noi. Bananierele de tip „Kura” și „Ingur”, cu o rază de acțiune de 29.000 de mile, cu viteze de 18 noduri și temperatură reglabilă în magazii de marfă, navele pentru transportul de pește de tip „Tavria” în stare a transporta 50 de tone pește în 24 ore, bazele de pescuit de tip „Sovetskaja Ukraina”, cargourile de 9.000—11.000 de t. dw. de tip „deschis” cu bocaporturi în ambele borduri, noile spărgătoare de gheață cu propulsie atomică de 25.000 tone deplasament și navele pe pernă de aer cu viteze de 200 km/oră sînt numai cîteva exemple.

Marele număr de nave intrate în ultimul timp în componența flotei maritime sovietice au făcut ca două treimi din aceasta să aibă acum vîrsta medie de zece ani, iar viteza medie să crească cu 22% față de anul 1953.

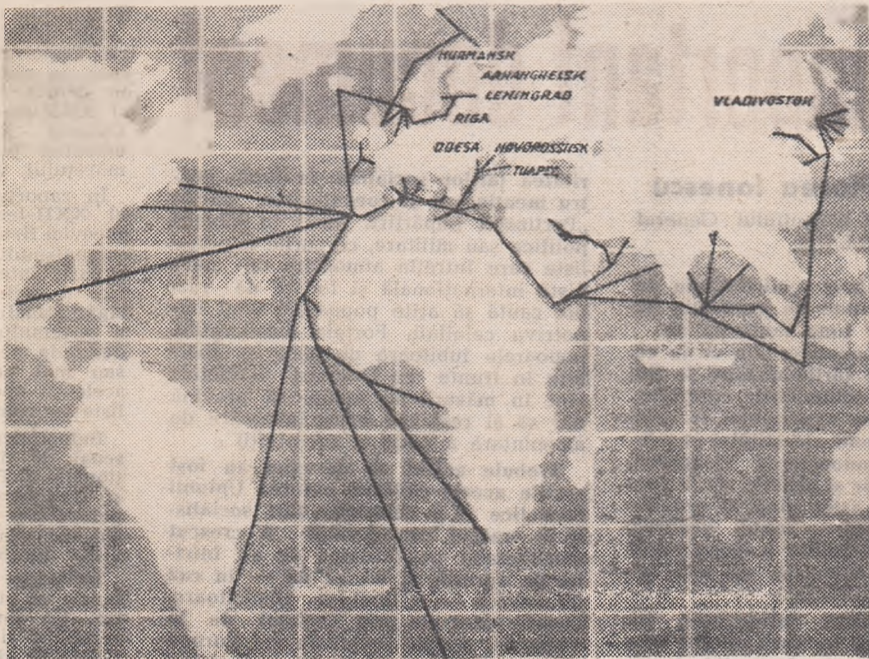
Introducerea automatizării și a conducerii de la distanță a navelor a dus la reducerea echipajelor, împrejurare ce contribuie la rezolvarea problemei cadrelor calificate de marinari. Astfel, dacă volumul de lucru al transportului maritim sovietic a fost în 1960 de 5,4 ori mai mare decât în 1940, numărul marinarilor a crescut în aceeași perioadă de numai 2,9 ori.

Creșterea dimensiunilor, de gabarit a navelor moderne și mai ales a vitezei lor de marș ar fi, însă, lipsită de sens dacă nu s-ar lua măsuri și pentru modernizarea porturilor, pentru ridicarea gradului de mecanizare a operațiilor de încărcare-descărcare și a suprafețelor de depozitare.

Uniunea Sovietică înregistrează succese deosebite în această direcție. În ultimii șapte ani numărul de macarale-portale din porturi s-a dublat, iar în ce privește utilajele pentru stivuirea mărfurilor acestea au crescut numai în ultimii doi ani cu 50%. Capacitatea de trafic a porturilor va crește în septenal cu 60—70%, iar mecanizarea complexă va atinge un grad de 75%. O importanță deosebită este acordată în ultimul timp mecanizării complexe a operațiilor de transbordare a mărfurilor generale și a cherestelei. Acest lucru permite rezolvarea a două probleme: ușurarea muncii docherilor portuari și mărirea considerabilă a ritmului operațiilor de transbordare. Se continuă de asemenea reconstrucția porturilor, construcția de noi dane de acostare, magazii și căi de acces, se proiectează și se construiesc noi porturi. La Marea Neagră, de exemplu, în Suhoi Liman a început construcția noului port Ilievsk, cu dane adânci, dotate cu mecanizate. În curînd, acesta va deveni cel mai mare port al Mării Negre.

Condițiile noi de prelucrare a navelor în porturi și atitudinea tovarășească, plină de grijă față de echipajele navelor străine, atrag în porturile sovietice un număr din ce în ce mai mare de nave. Astfel, în 1961, în porturile sovietice au intrat peste 10.000 de nave străine aparținînd unor societăți de navigație din 40 țări. Pe de altă parte navele sovietice transportă cantități din ce în ce mai mari de mărfuri pe toate mările și oceanele lumii.

Uniunea Sovietică întretine schimburi comerciale cu aproape toate țările lumii, printre care 76 state capitaliste. În 1960, de pildă, navele sovie-



O rețea deasă de linii de navigație unește porturile sovietice cu multe țări ale lumii

țice au ancorat în 522 porturi din 62 state, în timp ce în anul 1954 nu intraseră decât în 254 porturi din 45 țări. În scopul asigurării unui transport rapid și ritmic, organizațiile maritime de transport ale Uniunii Sovietice au organizat peste 70 de linii regulate, servite de peste 300 de nave. În același timp, au fost organizate și linii comune cu societăți de navigație din R.A.U., Franța, Anglia, R.F.G., Japonia etc. În ultimii zece ani a crescut foarte mult volumul schimburilor comerciale cu țările slab dezvoltate și anume de peste 30 ori. Au luat ființă noi linii maritime de transport între U.R.S.S., Ghana, Guinea, Maroc, Costa-Rica și alte țări. După victoria răsunătoare a revoluției cubane, relațiile economice dintre U.R.S.S. și Cuba au crescut considerabil. Nu este desigur lipsit de interes faptul că în fiecare zi navighează din sau spre Cuba cel puțin 25 de nave sovietice.

Navele de pasageri sovietice efectuează în tot mai mare măsură croaziere cu turiști sovietici și străini. În 1960 au fost transportați de patru ori mai mulți pasageri decât în 1958 și de douăzeci de ori mai mulți decât în 1953.

Creșterea impetuoasă a activității portuare și pe nave impune un număr tot mai mare de specialiști navali. În 1961 au terminat cursurile institutelor superioare de specialitate peste 3.000 de studenți. Acum continuă să studieze la cursurile de zi ale facultăților de transport maritim 13.000 de studenți, iar la seară peste 8.000. Un număr de 6.000 de marinari urmează cursurile fără frecvență în școlii medii de marinari.

Marinarii, inginerii, tehnicienii și muncitorii de pe șantierele navale, din porturile și întreprinderile de navigație sovietice își pun toate forțele, cunoștințele și experiența lor pentru traducerea în viață a programului construcției comunismului în Uniunea Sovietică.

Nave tot mai mari și mai moderne vor purta pavilionul sovietic pe întinderile mărilor și oceanelor. Statul sovietic va fi una dintre cele mai mari puteri maritime ale lumii.

Ing. Ieva Valentin-Sebastian

In U. R. S. S.

Pregătiri pentru alegeri

La 18 martie vor avea loc alegerile pentru Sovietul Suprem al U.R.S.S. Pe nesfârșitele întinderi ale patriei sovietice — de la marea Baltică și marea Caspică pînă în Kamciatka și insulele Kurile — se desfășoară febrile pregătiri pentru acest important eveniment din viața politică a țării. Ele se desfășoară în condițiile unui avînt fără precedent al forțelor creatoare ale poporului determinat de istoricul Congres al XXII-lea al P.C.U.S., în condițiile unei uriașe creșteri a activității politice a maselor.

În răstimpul celor patru ani care s-au scurs de la ultimele alegeri, poporul sovietic, condus de Partidul Comunist, a tradus în viață o seamă de măsuri de excepțională însemnătate în legătură cu accelerarea creșterii forțelor de producție și întărirea puterii statului socialist. În același timp, acești ani s-au caracterizat prin dezvoltarea necontenită a democrației socialiste, fapt care s-a oglindit cu strălucire în antrenarea în tot mai mare măsură a maselor largi la conducerea statului și în trecerea unor funcții ale statului asupra organizațiilor obștești.

Foarte multe s-au făcut și pentru creșterea bunăstării materiale și a nivelului cultural al oamenilor muncii. Au fost sporite salariile categoriilor de muncitori și funcționari cu salarii mici și pensii, s-a realizat trecerea la ziua de muncă de șapte și șase ore, se realizează treptat desființarea impozitelor, capătă viață giganticul program de construcții de locuințe.

În relațiile externe Uniunea Sovietică promovează neabătut o politică pașnică, luptă activ pentru pace și preîntîmpinarea războiului. În momentul de față nu imperialismul, ci socialismul determină direcția principală de dezvoltare a omenirii. În zilele noastre forțele iubitoare de pace au toate posibilitățile de a-i ține în frâu pe aghiotorii imperialiști la un nou măcel mondial.

Succesele dobîndite au permis Partidului Comunist să elaboreze și să adopte la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. un plan concret, științific fundamentat de construire a societății comuniste în U.R.S.S. — societate a dreptății sociale, a unui belșug de bunuri materiale și spirituale pentru fiecare om. Este un plan măreț. În 20 de ani volumul producției industriale va crește de peste șase ori. Alături de o industrie puternică va fi creată o agricultură înfloritoare, multilateral dezvoltată, care va putea satisface pe deplin nevoile populației.

Poporul sovietic se pregătește de aceea de alegeri plin de mîndrie pentru patria sa, pentru Partidul Comunist care-l conduce ferm și înțelept spre comunism.

Și la actualele alegeri pentru Sovietul Suprem al U.R.S.S. Partidul Comunist se prezintă într-o strînsă alianță, într-un singur bloc cu muncitorii, țărani și intelectuali fără de partid. Întreg poporul sovietic vede în partidul său leninist înțelepciunea, cinstea și conștiința epocii noastre. Partidul scrută cu încredere și clarviziune viitorul, indică poporului calea care-l duce mereu înainte, concentrează voința, eforturile și energia maselor spre îndeplinirea mărețelor sarcini ale construirii comunismului.

Programul P.C.U.S. subliniază că pentru îmbunătățirea activității sovietelor și antrenarea de noi forțe în rîndurile lor, pentru ca noi milioane de oameni ai muncii să treacă prin școala conducerii statului este bine ca de fiecare dată componența sovietelor să fie înnoită în proporție de cel puțin o treime. Prin urmare și cu prilejul alegerilor de la 18 martie vor fi aleși mulți deputați noi, fii și fiice destoinice ale poporului sovietic, muncitori fruntași, colhoznici, reprezentanți ai intelectualității, ai armatei și flotei sovietice.

De pe acum se desfășoară o vastă activitate preelectorală. A luat ființă Comisia centrală electorală, se creează comisii electorale ale republicilor unionale și autonome, ale regiunilor autonome și districtelor naționale pentru alegerile în Sovietul Naționalităților. În fiecare zi iau naștere noi puncte de agitație. Numai la Moscova numărul lor trece acum de două mii. Punctele de agitație organizează discuții, seri de întrebări și răspunsuri, jurnale vorbite, referate, conferințe, consultații, întâlniri cu fruntași și inovatori în producție, cu oameni de știință și de cultură și multe altele.

Curînd vor începe propunerile de candidați. Poporul sovietic este profund interesat ca să fie aleși ca deputați oamenii cei mai înaintați ai societății sovietice, devotați cauzei comunismului, constructori activi ai vieții noi.

Este o tradiție a oamenilor sovietici ca de fiecare dată alegerile să fie întîmpinate cu noi succese în toate domeniile construcției economice și culturale, ale vieții sociale. Și de data aceasta crește în U.R.S.S. valul întrecerii socialiste în cinstea alegerilor. Multe întreprinderi, șantiere, colhozuri și sovhozuri se și află angajate în această mare întrecere.

Pregătindu-se de alegeri, poporul sovietic își dezvoltă tot mai deplin forțele creatoare, luptă cu încredere pentru realizarea mărețelor sarcini trasate de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.

Prof. Victor Mindra

Am fost nu de mult din nou la „Triohgornaia Manufaktura”, una din cele mai vechi întreprinderi textile sovietice și, în același timp, una din întreprinderile cu cea mai veche tradiție revoluționară. Știam că aveam să revăd vechi cunoștințe — muncitori, maiștri și ingineri și poate chiar pe foștii studenți a căror activitate practică o coordonasem odinioară. Și totuși, primul îndemn pe care l-am simțit pășind din nou pragul „Triohgorkăi” a fost acela de a trece mai întâi pe la „Sovietul virstnicilor”, să-i întâlnesc pe bunii mei prieteni pensionarii, care au lucrat odinioară în fabrică și care, departe de a fi renunțat la meseria pe care au îndrăgit-o și continuă s-o îndrăgească, se dovedesc de un neprețuit folos comitetului de întreprindere aflat în rezolvarea problemelor de producție, cit și în răspîndirea experienței înaintate.

In vizită la „Triohgorka”

Iată-o, de pildă, pe tovarășa Pacinina. Are 74 de ani, a lucrat în întreprindere de la vîrsta de 16 ani și obișnuiește să numească secția de strunguri „casa ei”. Și pe drept cuvînt căci pe fetița, care astăzi e mare și o înlocuiește la mașină, a născut-o chiar lingă strung. În vremurile acelea, e vorba de întunecatele vremi ale țarismului, foștii patroni ai fabricii nu se prea osteneau cînd era vorba de sănătatea muncitorilor.

La Triohgorka, fostă proprietate a familiei Prohorov, care a exploatat necruțător pe muncitorii ce le făureau averea, au lucrat talentați filatori, țesători și finisori a căror artă, și spun artă fără a exagera de loc, s-a transmis din generație în generație, pînă în zilele noastre. Manufactura era vestită în întreaga lume.

Dar nu numai prin calitatea produselor sale era vestită fabrica. Textiliștii manufacturii au înscris multe pagini glorioase și în cronică luptei revoluționare pentru o orînduire dreaptă, fără exploatare. În amintirea vechilor muncitori, acum pensionari, au rămas adînc săpate grevele și ciocnirile dintre anii 1884 și 1895, singeroasele zile ale lui decembrie 1905 cînd muncitorii manufacturii au avut un cuvînt hotărîtor de spus, neuitatele evenimente ale anului 1917. Și iată că, biruind greutățile create de războiul civil și intervenție, foamea și distrugerile, muncitorii au pornit cu elan la reorganizarea producției întreprinderii dragi lor, care acum căpătase un nume nou și mîndru: „Triohgornaia Manufaktura”.

În perioada dezvoltării mișcării de masă a inovatorilor și raționalizatorilor pentru o înaltă productivitate a muncii, ca și mai tîrziu, muncitorii de aci au obținut nenumărate succese, combinatul fiind distins cu ordinele „Steagul Roșu” și „Lenin”.

În urma perfecționărilor tehnice aduse războaielor de țesut — a fost introdusă mecanizarea și automatizarea complexă — zona de deservire în țesătorie este astăzi de 8, 10 și chiar 12 mașini pentru țesături cu textură complicată, iar la războaiele Jacquard viteza de lucru a crescut simțitor. Și în sectorul finisaj, la secția de albit, operațiunile manuale obositoare și primejdiase au fost complet înlăturate, 81 de muncitori, care înainte vreme lucrau la așezarea ștreangurilor de țesătură în separeurile de odihnă sau la introducerea materialului în autoclave, putînd fi astăzi folosiți la alte operațiuni.

Datorită mecanizării și automatizării, un mare volum de muncă a fost scutit și la prepararea pastelor colorate necesare secției de imprimat, ca și la pregătirea soluțiilor de

azotat, ceea ce a dus la o considerabilă îmbunătățire a calității țesăturilor. La finisaj, colectivul acestui sector a creat, în colaborare cu Institutul de cercetări textile, un aparat de vopsire continuu, în care procesul de vopsire, vaporizare, spălare și uscare se efectuează fără întrerupere.

Lucruri interesante de văzut sînt și la secția gravură care, complet mecanizată, lucrează după experiența întreprinderilor poligrafice, adică prelucrează tehnologia, proiectează utilajul și execută valțurile de imprimat, prin procedul foto-mecanic. Prepararea și transportul soluțiilor de sodă caustică la secția de mercerizat ca și anevoiosul transport al acizilor, se face acum mecanizat, asigurîndu-se o deplină protecție a muncii. Acidul sulfuric este încărcat cu ajutorul unei pompe într-o cisternă așezată pe un vagonet care-l transportă direct la secția de albit. Ajuns aici, acidul este ridicat pneumatic într-un rezervor suspendat, iar după diluare expediat, conform necesităților, prin conducte.

În același timp la „Triohgornaia Manufaktura” au fost create peste 80 de tipuri de transport, introduse mai apoi în multe alte întreprinderi textile. Începînd cu transportul pe o singură șină, cu electrocarule și automacaratele necesare încărcării și descărcării mărfurilor sau montărilor de mașini, și terminînd cu tot felul de cărucioare ce deservesc diferitele faze de fabricație, toate aceste tipuri de transport, ingenios realizate, sînt rezultatul preocupării unui important colectiv de raționalizatori care a lucrat la ele timp de zece ani.

După cum se vede, la Triohgorka s-au schimbat multe nu numai în ce privește modernizarea combinatului, dar și în ușurarea muncii, în protecția, apărarea sănătății muncitorilor. Vizitînd acum din nou uriașa întreprindere, am fost uimită de prefacerile ce i-au fost aduse, prefaceri care arată că Programul P.C.U.S. a și început să prindă viață.

Și i-am înțeles cum nu se poate de bine pe bunii mei prieteni, pensionarii Pacinina și Mencikov, atunci cînd mi-au mărturisit ce greu le vine să se despartă de fabrica „lor”, de activitatea creatoare de aici, de prezentul și viitorul uriașului combinat.

Ing. Constanța Marcu

Candidat în științe tehnice
Institutul de cercetări textile
București



Filatoare

Profilul moral al omului comunist

Cei care fac din mîine-azi

Cum va fi omul sovietic de mîine, omul care va trăi cel dintîi în comunism? Ce trăsături vor caracteriza profilul său moral? Dacă pînă nu de mult la asemenea întrebări se putea răspunde numai prin considerații abstracte, astăzi în locul abstracțiunilor există oameni vii, cei ce se află în prima linie a construcției comuniste, cei care fac din mîine — azi, luminînd prin faptele lor — ca inima lui Danko — drumul tuturor celorlalți.

Într-o recentă călătorie în Uniunea Sovietică am avut prilejul să cunosc personal astfel de oameni ai zilei de mîine. Printre ei se numără V. Stanilevici și tovarășii săi din prima brigadă de muncă comunistă de la Depoul de locomotive Moscova-Triaj și din întreaga Uniune Sovietică. În jurnalul acestei brigăzi sînt înscrise multe fapte care sînt tot atîtea mîlădite ale modului de-a trăi și de-a gîndi în chip comunist. Cîteva din cele mai recente sînt consemnate în revista „Moskva” la rubrica „Omul sovietic”.

Anatoli Lisički se ducea într-o zi să-și vadă noua locuință pe care tocmai o primise. Deschide și rămîne mirat: locuința e mobilată. De unde și cum a ajuns mobilă acolo? Poate că a nimerit la vecin? Se întoarce să iasă și atunci dă cu ochii de chipurile luminoase ale tovarășilor de brigadă, bucuroși că surpriza pe care i-au pregătit-o a fost deplină. Altădată în brigadă s-a aflat că cinci dintre ei, studenți în anul I al Institutului de căi ferate, stau prost la matematică în ajunul examenului. Atunci brigada s-a adunat și a hotărît să-i ajute.

În ajutorul celor cinci a sărit și tînrul inginer V. Arhanghelski. Au învățat cu perseverență pînă în ceasuri tîrzii de noapte iar examenul l-au luat toți cu „bine”. Cînd soția lui Ivan Iudin s-a îmbolnăvit grav, băteții i-au îndeplinit și norma lui. Nenorocirea împărțită asupra tuturor devine mai mică iar bucuria mai mare. Cît au fost de fericiți cu toții la nunta comsomolistă a lui Ghenadi Malkob!

Dar forța colectivului se vede în primul rînd în muncă, în munca de zi cu zi, deloc ușoară, din atelier. Aici se naște adevărata prietenie, spiritul de într-ajutorare reciprocă, simțul de răspundere. Nu de mult, brigada a trăit o zi extrem de grea. Iuri Naumov, „cronicarul” brigăzii a notat atunci în jurnal: „Azi avem de lucru ca niciodată: trebuie să reparăm opt locomotive”. Aceasta însemna un volum de muncă dublu față de normă. Dar locomotivele erau necesare, erau așteptate cu nerăbdare. Și brigada s-a apucat de treabă. Ca de fiecare dată, membrii ei și-au împărțit sarcinile: electricienii au început revizia instalației electrice, dizeliștii au desfăcut motorul Diesel, și așa mai departe. Munceau cu încordare, cu pasiune. Deodată L'oșa Sergheev își lasă pentru o clipă mîinile în jos și spune:

— Un om nu e în stare să muncească pentru doi...

— Dar cîinci pot face cît zece! — îi replică Evgheni Panfilov.

Terminîndu-și treaba mai devreme, electricienii au venit în ajutorul dizeliștilor. Acest lucru a fost posibil pentru că în această brigadă fiecare muncitor și-a însușit și o a doua specialitate. La sfîrșitul schimbului, cele opt locomotive au suierat de rămas bun înainte de-a porni din nou, respectînd cu exactitate graficul, pe traseele de orel ale țării. Brigada complexă a lui V. Stanilevici și-a respectat și de data asta cuvîntul iar Evgheni Panfilov avusese dreptate: cinci inși, uniți, pot munci cît zece. Iată forța colectivului comunist de muncă!

În cadrul aceleiași rubrici, revista moscovită publică un reportaj scurt dar deosebit de semnificativ. Cele povestite sînt o ilustrare vie a cuvîntelor lui Maxim Gorki: „Cea mai deplină satisfacție, cea mai mare bucurie în viață este aceea de a te simți necesar și apropiat oamenilor”. Pe adresa școlii nr. 577 din Moscova sosesc zilnic maldăre întregi de scrisori din toate colturile Uniunii Sovietice. Pentru a putea fi citite a fost creat un colectiv special. Școlarii corespundeză cu peste două mii de prieteni. Pe care nu i-au văzut însă la față niciodată. Cum au reușit totuși să-și facă ațiția prieteni?

Într-o sîmbătă seara a sosit o scrisoare dintr-un orașel aflat între Amu-Daria și Sir-Daria, de la Frenghel Uldanov, un băiat tîntuit într-un pat de spital de mai mulți ani de-o boală grea. Duminică scrisoarea a fost citită de colectivul de școlari. Clasa a IX-a B s-a angajat „să răspundă” de băiat. Liusea Novikova i-a trimis vederi din Moscova și numeroase reproduceri de tablouri. Scrisoarea către președintele sovietului sîtesc în care acesta era rugat să aibă grijă de Uldanov și să-l ajute a fost semnată de întreaga clasă. Curînd după asta școlarii au aflat cu bucurie că băiatul invalid a primit un cărucior cu motor, că din Tașkent a venit cu avionul un profesor vestit să-l examineze pe micul Uldanov.

A. I. Gorbunov din orașul Gorki i-a rugat pe elevii de la școala nr. 577 să-l ajute să-și găsească un vechi tovarăș de front. Nu s-au dat bătăuși pînă ce nu l-au descoperit. Cei doi prieteni s-au întîlnit recent la Eupatoria.

Am notat aici doar două din sutele de fapte mai importante sau mai mărunte prin care elevii de la școala nr. 577 și-au cîștigat ațiția prieteni. Orice durere trebuie alinată, orice ajutor de care cineva are nevoie trebuie dat. Așa gîndesc acești școlari de azi, constructori de mîine ai comunismului.

Cum va fi omul sovietic de mîine? Întrebarea trebuie modificată: cum se plămădește el încă astăzi? Fapte ca cele însemnate în aceste rînduri, reflectate din ce în ce mai frecvent de presa sovietică, răspund cu prisosință la această pasionantă întrebare.

Silviu Podină

Jurnalul acesta este al tinerei muncitoare Maria Spitceak, betonista pe şantierul combinatului de nichel de la Buruktal, regiunea Orenburg. Maria Spitceak a absolvit şcoala medie acum un an şi jumătate şi, la chemarea Comsomolului, a plecat să construiască noul combinat şi oraşul care se naşte în jurul lui, cu frumosul şi simbolicul nume Svetlii (Luminosul).

Jurnalul Mariei Spitceak este o mărturie a năzuinţei fierbinţi a tineretului sovietic de a fi întotdeauna în prima linie a luptei pentru construirea comunismului.

Reproducem în aceste pagini câteva extrase



...Am terminat examenul, am dansat ultimul vals la balul absolvenţilor... Elevii de ieri trebuie să intre în viaţă...

Fiecare îşi va urma drumul, dar deocamdată biografiile tuturor sînt identice: zece ani de şcoală, diplomă de maturitate şi... atît.

Eu mi-am ales drumul fără nici o ezitare. Aşa încît iată-mă la Comitetul regional al Comsomolului din Orenburg, unde mi se înmînează o foaie comsomolistă, mi se urează drum bun, sănătate şi mi se atrage luarea aminte că voi avea de înfruntat multe greutăţi.

Plec, plec să construiesc oraşul Svetlii şi combinatul de nichel.

Oraşul are trei luni. A crescut în stea pustie. Prima maşină a croit primul drum în aprilie 1960. Apoi s-a ivit prima baracă, a fost aprins primul foc de tabără. În jur creşteau lalele şi colijie.

Stînd în jurul focului constructorii visau la viitorul oraş. Cum va fi Svetlii al nostru?

Curînd, în locul drumeagului abia schiţat a apărut un drum larg pe care a început să circule un torent de maşini. O sută douăzeci de kilometri pînă la cea mai apropiată gară de cale ferată, Profintern şi două sute treizeci de kilometri pînă la Orsk. Svetlii e deocamdată o mică aşezare muncitorească, unul din cele 12 microraioane ale viitorului oraş. Populaţia — 400 de constructori. Dar pentru sfîrşitul septenalului se prevăd 60.000 de locuitori.

Peste cîtiva ani combinatul de nichel, utilat cu tehnica cea mai modernă, va fi o realitate vie.

Pe care o va înfăptui tineretul.

26 iulie 1960.

Am venit ieri. Barăcile se înşiră ca două rînduri de copaci pe marginile unei alei. În baraca noastră n-avem încă lumină, nici podele. Deocamdată sîntem şapte, dar vom fi mai multe.

M-am dus pe şantier. Toate sediile conducerii sînt instalate în barăci. Încă nu există nici o casă. Am fost repartizată la fabrica de beton. Avem nevoie de beton ca de aer.

4 august.

Am avut o discuţie aprinsă în baracă. Tema: de ce vin oamenii pe şantier. Discuţia a început-o Emilia. Sustinea că pe şantier vin numai cei care n-au izbutit să se aranjeze. Vai cum au sărit oamenii... Parcă Janna n-avea o situaţie bună cînd a venit aici? Era învăţătoare într-un sat mare. Pe şantier face tot felul de munci ocazionale. Şi-i mulţumită. Sau



familia aceia care a schimbat locuinţa confortabilă şi serviciul bun din Kuibîşev cu greutăţile şi lipsa de confort de pe şantier? Şi-i mulţumită.

Ieri a venit din Piatigorsk o fată, Svetlana, care a terminat şcoala medie tehnică de comerţ. Svetlana a fost repartizată în altă parte, i s-a dat un post foarte bun, dar a preferat să vină aici unde-i mai greu şi ciştiqul e mai mic.

Se poate spune că toţi oamenii aştia au venit să se aranjeze, să ciştiqe bani? Ce absurditate!

În timpul discuţiei m-am gîndit la mine: cum vreau să trăiesc? Vreau să fiu un om folositor oamenilor. Asta-i lucrul cel mai important.

Seară de dans. Dansăm în sunetele „jazz”-ului (un acordeon, o trompetă, o tobă). Dansăm între barăci. E întuneric, sub tălpi scîrîie nisipul şi se sfarmă glodul uscat, e înghesuală, dar ne simţim grozav de bine. Din cînd în cînd licăresc luminişele felinarelor — sînt membrii drujinelor care fac de gardă în oraşul de barăci.

Serata ia sfîrşit. Încet, încet, zgomotele amuţesc. Îndrăgostiţii se despart cu părere de rău.

Cineva cîntă, cu o voce nespuse de limpede şi frumoasă. Un cor improvizat reia refrenul:

**Nu, nu vom uita
Serile de vară din Buruktal.**

6 august.

Au venit cîteva familii noi. Un băieţel de vreo 5—6 ani spune către un altul:

— Numai stepă şi balăci. Ce flumos!

Tineretul e prezent pretutindeni: la muncă, la dans, pe terenul de volei şi de fotbal. Avem printre noi mulţi inşi care au mai lucrat şi pe alte şantiere. Au o foarte bună părere despre spiritul de disciplină care domneşte la noi. Ne laudă

13 august.

Azi ne-a chemat şeful, Timofei Stepanovici, şi ne-a spus:

— Ieri m-aţi criticat pentru lipsurile din secţia noastră şi am înţeles că nu vă bateţi capul de dragul ciştiqului. Mi-a plăcut ardoarea voastră. Uite ce vă propun. Băieţii din schimbul vostru sînt toţi ostaşi demobilizaţi, muncitori destoinici. Chemaţi-i la întrecere.

Amuţiserăm toate. Ce, e uşor să te întreci cu băieţii? Ne-am gîndit, am chibzuit şi în cele din urmă am acceptat.

Ieri, pe estrada de vară Corul popular din Orenburg a dat un concert. Nu le-a fost prea la îndemînă artiştilor: scena mică, vînt puternic. Concertul ne-a plăcut, însă, foarte mult.

14 august.

Azi e Ziua constructorului. Ziua noastră, sîrbătoarea constructorilor noului oraş.

Ne-am adunat în sala de mese, fiindcă afară-i frig. Se vorbeşte despre situaţia şantierului, despre importanţa lui în economia întregii ţări. Vorbitorii subliniază cu mîndrie că s-a construit cu mult mai mult decît prevedea planul. Se vorbeşte despre oameni, despre felul cum muncesc. Muncesc fără să-şi cruţe forţele şi timpul şi aproape toţi au îndeplinit planul cu 130—150%. Se decernează premii, diplome de onoare.

La sfîrşit, artiştii noştri amatori dau un spectacol.

28 august.

În curînd o să fie 1 septembrie. Pentru prima oară în ultimii 10 ani nu sîrbătorim ziua asta la şcoală... Îmi chipui cum stau elevii în curtea şcolii. Probabil că vorbeşte directorul nostru, Vladimir Ivanovici, învăţătorii, vreun absolvent. Începe solemn noul an şcolar.

Încep şi cursurile universităţilor. Dacă aş fi încercat, poate că aş fi fost şi eu acum studentă. Dar nu regret de fel că mi-am ales alt drum, deşi e un drum mai greu.

Avem aici oameni care cunosc viaţa şi poţi învăţa mult de la ei.

3 septembrie.

Azi sîrbătorim un mare eveniment: fetele se mută în noua clădire a căminului. Părăsim barăcile. Parcă-mi pare niţeluş rău

să mă despart de camera noastră cu pereţi de scînduri. Formam o familie mare şi unită, cu douăzeci de membri.

În ultimul timp ne era aşa de frig, că dacă se întimpla să ne trezim la 5 dimineaţa nu mai puteam adormi. Cum făceam ochi mă mutam în patul Svetlanei şi ne înveleam cu două pături.

Camera noastră este pe colţ şi-i totdeauna plină de soare. Seară am mutat calabalicul, dimineaţa am plecat toate la lucru. Bine înţeles, n-am încuiat uşa. De altfel nici n-aveam lacăt.

Sîntem patru — toate din aceeaşi baracă: Jenea, Gheta, Sveta şi eu.

...Seara am găsit „forţe noi”: pe Tosea şi Elea. Toate şase ne-am apucat de curăţenie: am spălat geamurile, uşile, podelele. Deocamdată, în afară de pături n-avem nici o altă mobilă.

...A fost organizat un subotnik. Direcţia şantierului a chemat tineretul să dea o mîna de ajutor la construcţia staţiei de cazane — cel mai important obiectiv al şantierului. Tinerii au venit în număr foarte mare. Direct de la lucru. Am cărat scînduri, cărămizi. Trei zile la rînd am lucrat aşa. Pe estrada de vară a fost afişată o lozincă uriaşă: „Tovarăşe! Ai lucrat opt ore la construcţia staţiei de cazane?” Am lucrat bine. Am fost chiar

varăşi buni, adevăraţi. gul roşu de producţie.

3 octombrie.

La nerală de Comsomol. sute de comsomolişti, vreo trei sute şi ceva lucrul.

A luat cuvîntul prii regional. A vorbit de pre importanţa lui pe succese şi lipsuri. Simţie cînd auzi spunîndu pre tovarăşii tăi. Căci un lucru atît de importantă. Au vorbit fo

24 octombrie.

A să aduc manuale şi ir iarnă. Am aflat că di intrat la universitate. un şantier din oraşul mea.

...De cîteva zile săc paci din Svetlii. Planu înecat în verdeaţă. N Schimbul nostru a ven sădit plopi, arţari. Ci aici, frumoşi.

construcţi ur

lăudaţi. Secretarul organizaţiei de partid, Malaşici, a anunţat că mulţi au lucrat peste opt ore. Şi într-adevăr, aşa-i. E doar vorba de staţia de cazane! Nu-i nevoie de nici o preluare, comentariile sînt de prisos.

25 septembrie.

Duminică. Aşezarea noastră a îmbrăcat haină de sîrbătoare. Azi au loc primele alegeri pentru Sovietul local de deputaţi ai oamenilor muncii.

Fetele au votat. Toate în afară de mine. Eu încă n-am dreptul: n-am împlinit 18 ani. Nu degeaba îmi spun toţi pionieră. Au fost aleşi şi doi mecanici de motor de la noi: Tanea Stepanova şi Kolea Petrenko.

Noi, fetele, ne-am mutat mai de mult la cămin, băieţii au mai rămas în barăci. În cinstea zilei alegerilor, constructorii au dat în folosinţă camere pentru cinci sute de băieţi.

Pe traseul termoconductivei lucrează brigada lui Ghennadi Tkaciov. Se vorbeşte mult despre el pe şantier. Brigada îşi depăşeşte sistematic sarcinile de plan. Şeful brigăzii ne vizitează des. Ghennadi (uneori îi spunem „Mustaţă” fiindcă are nişte mustăţi falnice) ne ajută cu multă rîvnă. Băiatul ăsta e mereu vesel, plin de energie.

Am făcut cunoştinţă şi cu ceilalţi băieţi din brigada lui Tkaciov. Sînt foarte simpatici şi harnici. Nu de mult s-au adus nişte conducte. Dar fiindcă, nu ştiu de ce, transportul lor de la gară



Isi vor aminti oare peste vreo zece ani?

4 noiembrie.

porneşte primul eşalon minată cu două luni.

La miting s-a adun despre munca însufleţesc, de solidaritatea constructorilor şi mo craţ echipa a 30-a a fitul de colectiv de n misit peste 2,5 milioane bun de tot!

Cei prezenţi au fo al nostru: „Aţi făcut i lui octombrie am prin petrecem primul eşalo

Orchestra a început şului solemn s-a tăiat Grajdanski a pornit p teriale de construcţie.

Ce frumoase şi sim Vesenniaia (Primăvar pitaliera), Rudnii Klad

Noi cei din Buruktal din Gai care vin de n

În noiembrie am cîs în ce priveşte fondul. Aşa ritm mai zic şi e

Svetlii este foarte zurile şi sovhozurile parcă în gînd să ne f

20 noiembrie.

mitetul de partid. N înceapă cursurile de tate. Ne-au promis că ne-au promis că în c şi pirtie de schi. Ura cire — patinajul e pe

Seara am stat pe ir nata lunei” de Beetho sem aprins despre S flectat în versurile lu nu. Cînd am auzit se o linişte de mormînt cea palid.

Azi e o zi importantă cu Tolea. Punem la Prima nuntă comsomo

11 decembrie.

Construim o bază kilometri de oraş. A ton! Se construiesc care va fi în întregi trinica noastră şi-a fi

20 decembrie.

cinstea Anului Nou. magazin alimentar şi

Pe şantier se vorb chiştilor”. Adică de b buni! Au venit din

stigați cei dinții Stea-

foști o adunare ge-
tiera sint peste șase
au fost de față decît
și n-au putut părăsi

cretar al comitetului
antierul nostru, des-
treaga țară, despre
re și adevărată bucu-
vinte frumoase des-
cu miinile noastre
Adunarea a fost fur-
alți.

acasă la mama, ca
minte călduroasă de
olegii noștri trei au
Gheht lucrează pe
al a plecat înaintea

pacii. Cei dinții co-
ede ca orașul să fie
n-a rămas deoparte.
la ultimul om. Am
vor fi înalți, puter-

bește de ei. Muncesc, învață, participă activ la
cercul artiștilor amatori. Sasa Pașkin, Vadim
Krivosein, Iuri Șteinikov — asta-i toată brigada!

10 ianuarie 1961. Am petrecut foarte
bine de revelion. Într-adevăr, magazinul și baia
au fost date în folosință, iar clubul e pe termi-
nate. Și pista de schi e gata. Iar alături de cămin,
în piața Constructorilor, avem patinoarul.

1 februarie. Ieri a fost viscol. Dar oame-
nii au lucrat pe vînt, în stepă, șapte ore în șir.
Se construiește fabrica de beton și stația de ca-
zane. Așa bază de producție mai zic și eu! Fab-
rica o să dea 280.000 de tone de beton. Se con-
struiește de asemenea o fabrică de cherestea și
una de prelucrare a lemnului. La construcția sta-
ției de cazane lucrează brigada lui Sologubov.
Lucrează cu nădejde! Stația crește văzînd cu
ochii. Și electricienii își fac minunat datoria. Pe
viscol și furtună au lucrat la o înălțime de 25 de
metri.

E plăcut să locuiești într-o casă cu temelie
turnată din betonul făcut cu miinile tale și ten-
cuiță cu tencuială făcută de miinile tale! Svetlii
are acum o suprafață locativă de peste 20.000 de
metri pătrați. Bine am făcut cînd am venit să
lucrez pe șantier! Munca mea nu-i deloc ușoară,
dar e folositoare oamenilor.

Lucrez în oraș!

ALUL UNEI MUNCITOARE

ici de noi așa, cam

important:
a ferată a fost ter-
de termen.

lume. S-a vorbit
pre spiritul tovără-
domnește în echipa
Foarte bine a lu-
anici. Luptă pentru
comunistă. A econo-
ruble. Un rezultat

citați de Hudiakov
a bună — în cinstea
căldură, iar acum

te. În sunetele mar-
ca și mecanicul N.
ren încărcat cu ma-

sint numele gărilor!
Gostepriimnaia (Os-
ara de minereu).

a împrietenit cu cei
să ne ajute.
rimul loc pe regiune
uințe și canalizarea.

aprovizionat. Colho-
prejurimi și-au pus
lapte.

ost cu Gheht la co-
terestat cînd au să
re pentru universi-
rînd. De asemenea,
om avea și patinoar
se topește de feri-
ei.

și am ascultat „So-
înă atunci discuta-
Esenin: dacă a re-
în care a trăit sau
am amuțit. S-a făcut
reastră luna strălu-

a noastră se mărită
ceva pentru nuntă.
Svetlii!

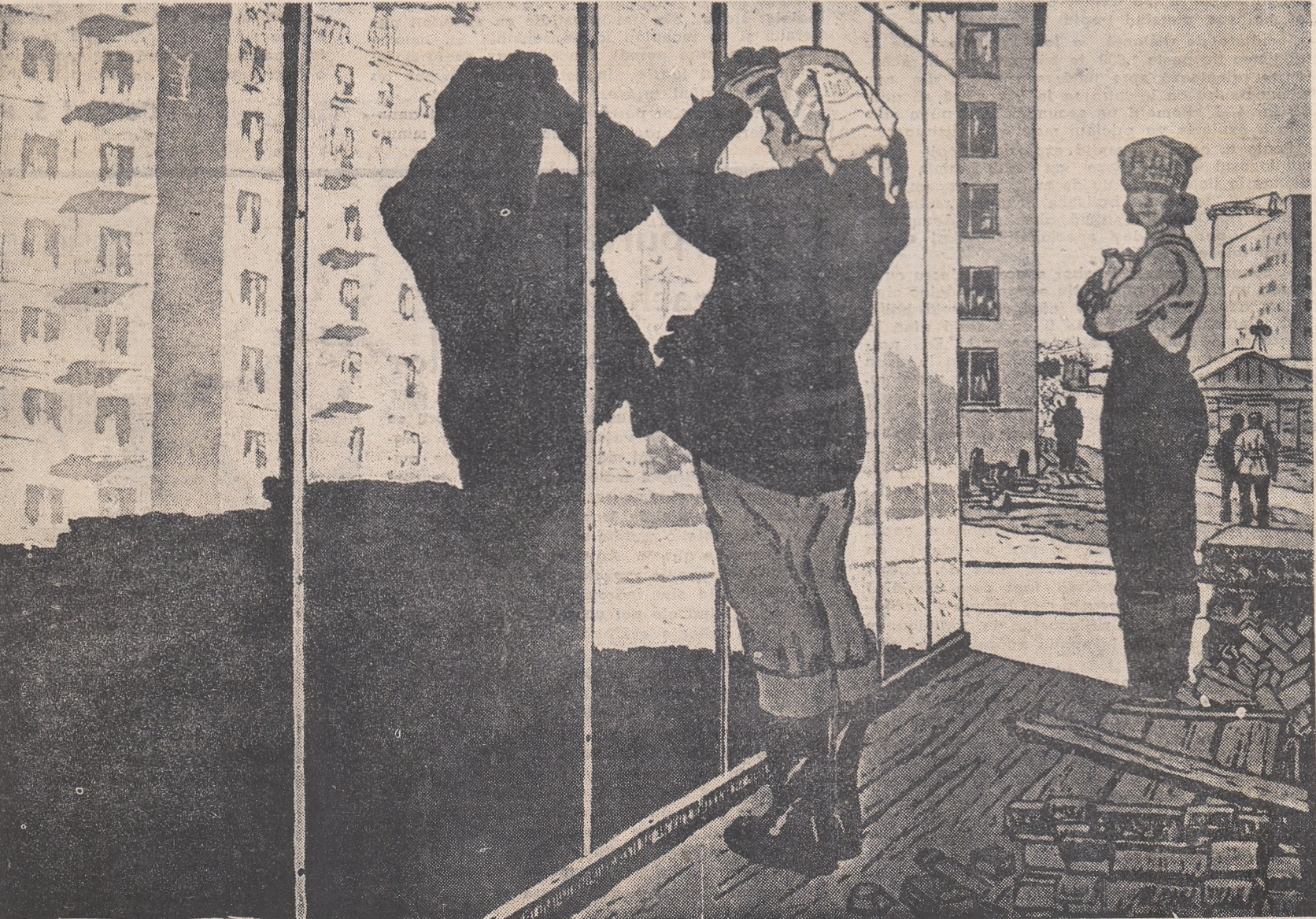
iniț 18 ani.
de producție la 7
cum nevoie de be-
o fabrică de beton
anizată. Dar și bă-
datoria.

zile ale lui 1960. În
ate în folosință un

lt de brigada „Tan-
e dulgheri. Ce băieți
vara, dar se și vor-

Recent am avut o discuție cu tema: „Știi să
trăiești demn, adevărat?” O temă foarte intere-
santă. Am vorbit despre viață și am ajuns la
concluzia că adevărata fericire stă în muncă, în
învățatură, în odihna binemeritată.

25 februarie. Viață, viață ce complicată
ești! Ce trebuie să fac în clipele grele? Uneori
vreau liniște, liniște. Dar un drăcușor îmi scor-
monește conștiința adormită: ce ai să faci mai
tirziu, dacă te gîndești la liniște acum cînd ai
18 ani?



L. Șepeliov: Trebuie să găsești timp pentru toate

Și atunci îmi zic așa: „Știu pentru ce trăiesc,
sînt folositoare oamenilor, am un țel în viață pe
care am să-l ating, lupt pentru ceva. Cum pot
răi oamenii care n-au nici un țel? Își petrec oare
viața liniștiți, fără să dobindească ceva, fără să
schimbe ceva? Nu, n-am nevoie de liniște. Asta-i
tot!”

9 martie. Am sărbătorit Ziua femeii.
Învățăm. Ura! Ne pregătim la literatură, la
matematică, la fizică.

12 martie. La fabrica noastră de beton
au fost înființate două brigăzi complexe. Chiar
în prima zi brigada noastră a dat 84 metri cubi
de beton și 21 metri cubi de mortar. Un rezultat
bun, pentru care am fost lăudate.

Recent au avut loc alegerile pentru Sovietul
rațional. În cinstea alegerilor am dat un spectacol
foarte reușit.

Avem magazine bune. Nu de mult s-a deschis
unul de produse industriale. Ai ce cumpăra!

21 martie. Lucrează la noi unul Anato-
li, un om foarte interesant. Ce te atrage la el
chiar din prima clipă e cunoașterea profundă a
vieții. Poți discuta cu el pe orice temă. Se pri-
cepe foarte bine la politică. Ne-a vorbit despre
drepturile femeilor în diferite țări, despre situația
internațională, despre războiul civil. Povestește
mai interesant decît scrie în cărți. Nu știu cum,
parcă vezi totul aievea. Și n-are decît patru clase.
Cînd am auzit, nu mi-a venit să cred.

25 martie. Începe dezghețul. Vai de bie-
ții șoferi!

Ascult muzică de Prokofiev. Primul vals al Na-
tasei. Ce melodie minunată. Parcă o văd pe Na-
tasa ușoară, grațioasă, dansînd fericită cu Andrei
Bolkonski.

O să avem un teatru de operă. O să construim
o sală uriașă și foarte frumoasă și o să ascultăm
operă. Nici nu încap discuție

Dar deocamdată...
Nu, nu... Își vor aminti oare vreodată locuitorii
vechi ai orașului cum ne îngrămădeam noi, pri-
mii constructori, pe o bucățică de loc? Erau atî-
ția doritori să danseze și atît de puțin spațiu!

5 aprilie. Primăvară. Pe străzile Bu-
runktalului noroiul e pînă la genunchi. Oamenii
merg la lucru pe jos, înotînd în noroi. Mașinile
nu pot răzbate fără ajutorul buldozerelor.

În jurul stației de cazane au crescut șiruri de
clădiri cu două etaje. Îmi place să mă plimb pe
atci seara, cînd s-au potolit și oamenii și mași-
nile. Simt născîndu-se în mine un simțămînt de
fericire și solemnitate.

Cînd am venit aici, în stepa goală? N-a trecut
nici un an. Și orașul există. Nu-i o adevărată mi-
nune?

29 aprilie. Brigada lui Prokopenko a cu-
cerit cea dinții pe șantier titlul de brigadă de
muncă comunistă. Brigăzii noastre, condusă de
Galea Rudenko, i s-a decernat Steagul roșu. Dar
Galea lipsea de la festivitate. Atunci, înghiontî-
din două părți de Gheht și Boris, m-am îndreptat
eu spre scenă. Astahov mi-a strîns mina, ne-a fe-



licitat. M-a privit cu niște ochi calzi, ca de pă-
rinte. Nu știu ce privire avea tatăl meu. Eh,
tată, tată, de ce ai murit în 1945? Aveam pe
atunci doi ani. N-ai apuca să știi ce fel de co-
pii ai...

...Sfîrșitul lui aprilie. Vine luna mai. Vremea-l
minunată, stepa a inverzit, s-a acoperit de flori.
Vom întîmpina aici primul 1 Mai. Visez să mă
întorc la Svetlii peste cinci ani. De altfel toți
care vor pleca să învețe visează la asta.

Îmi închipui orașul înecat în verdeață. Fiecare
din cele 12 microraiioane cu școala lui, cu can-
tină-restaurant, cu spital. Și ce de terenuri de vo-
lei, stadioane! Lacul Kairan-Kol va fi adîncit, îm-
brăcat în beton. O singură stradă va fi dreaptă.
Celelalte — circulare. În stepă bîntuie vînturi
puternice, de aceea e mai bine ca străzile să
meargă în inel.

În afară de asta fiecare microraiion va fi în-
cins cu un briu laț de verdeață, ca măsură de
apărare împotriva aceluiași vînturi.

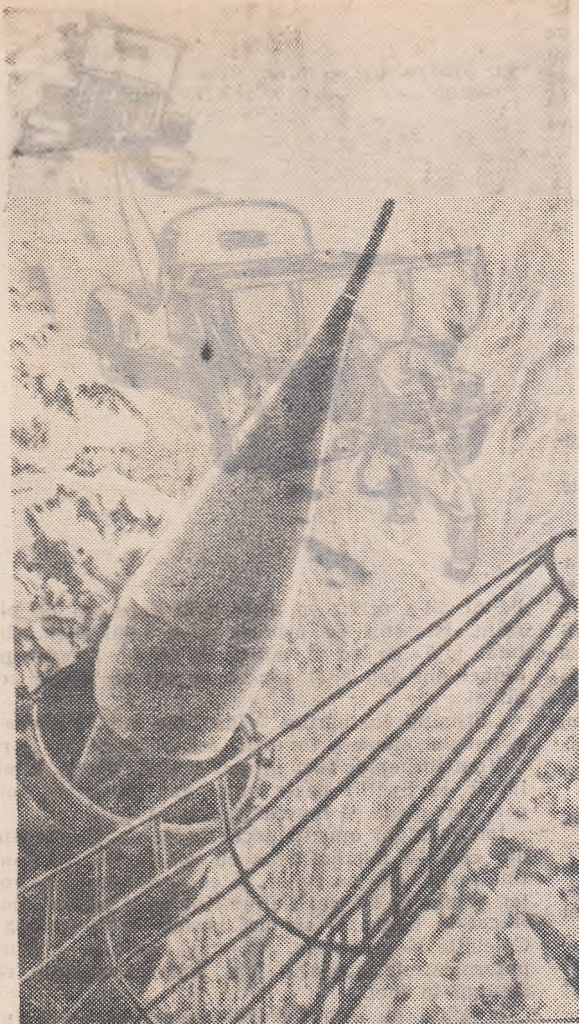
Orașul o să aibă clădiri frumoase, cu multe
etaje, cinematografe, teatru de operetă, de operă
și de dramă.

Dar unde-i combinatul? Cum de nu-i nici fum,
nici funingine? De ce? Pentru că combinatul
e la cîțiva kilometri dincolo de rîu. Muncitorii
se deplasează pînă acolo cu autobuzele și tre-
nurile electrice. O să fie unul dintre cele mai
mari combinate din țară.

Foarte curînd, în 1965, totul o să fie aici așa
cum îmi imaginez eu. Vor mai fi și o școală me-
die tehnică de mine și metalurgie, o școală de
construcții, o școală de muzică, un magazin uni-
versal.

Energia electrică va fi furnizată de hidrocent-
trala de la Iriklin, gazul natural care va veni
prin conducte ne va da căldură, apa va veni din
lacul artificial. Am și început construcția bara-
jului pe rîul Ciumacika. Ciumacika își va schimba
albia și va curge spre Burunktal.

Dacă vom construi în ritmul în care construim
acum, orașul, așa cum l-am descris aici, se va
naște mai devreme decît peste cinci ani. De fapt
acest „dacă“ n-are nici un rost; așa va fi: nici
nu se poate altfel.



Pe poziție

Undeva s-au căscat încet gurile bine mascate ale instalațiilor de lansare a rachetelor balistice intercontinentale. Rachetele se năpustesc în văzduh învăluite în flăcări și însoțite de buibuituri. Traectoria lor se înclină treptat în direcția țintelor dinainte stabilite, în timp ce v teza lor crește neconștient.

Ô mie, două, trei... șase mii de metri pe secundă. Deodată motorul se oprește. De treapta a doua se desprinde capul rachetei cu o puternică încărcătură nucleară. Se avintă ca o săgeată în sus, tot mai sus, pierzând treptat din viteză.

Umărate de distanță a fost parcursă. De la înălțimea de peste 1.000 de kilometri capul rachetei se orientează spre țintă, sporindu-și din nou viteza pentru ca la intrarea în atmosferă să atingă iar 6-7 kilometri pe secundă. Încă puțin și o uriașă explozie va pricinui moarte și distrugere...

Poate fi oare, prevenită explozia? Poate fi făcut focosul să explodeze cu mult înainte de a atinge la țintă? Până nu de mult, până acum trei-patru ani, rachetele balistice erau de multe ori numite în Occident „armă absolută”. Acum termenul e perimat, deși specialiștii militari străini îl mai folosesc încă.

A nimeri o rachetă în zbor e același lucru cu a nimeri un glont de pușcă. Nu exagerăm deloc când facem această comparație, căci o rachetă balistică intercontinentală poate fi accelerată până la viteza de 6-7.000 de metri pe secundă. Ea parcurge o distanță de 10.000 de kilometri în circa 30 de minute. Aceasta înseamnă că, în principiu, racheta nu poate fi descoperită în drumul ei spre țintă mai devreme de 30 de minute. Mai mult, pentru a o descoperi cu numai câteva minute înainte de ivirea capului ei exploziv în regiunea țintei e nevoie de mijloace tehnice cu o rază de acțiune extrem de mare.

Apoi, în afară de faptul că zboară mai repede și mai sus decât orice bombardier modern, capul rachetei este de multe ori mai mic decât un avion. Suprafața lui reflectoare este de aproximativ 0,2-0,3 metri pătrați, fapt care complică sarcina apărării. La aceasta mai trebuie să adăugăm că funcționarea mijloacelor de radiolocație care caută rachetele în spațiu poate fi ușor perturbată.

De pildă, pentru perturbarea lucrului unui radiolocator se instalează pe rachete niște generatori de semnale perturbatoare, se lansează în spații diferite capcane și ținte false destinate să mascheze zborul adevăratului cap de rachetă cu încărcătură de luptă nucleară. Stațiile de radiolocație pentru descoperirea rachetelor au o sensibilitate extrem de mare. De aceea ele pot fi ușor bruiaate chiar de cel mai slab generator de perturbării. Metoda cea mai simplă de creare a unor ținte false este următoarea. După ce capul rachetei și-a luat zborul independent către țintă, se comandă explozia ultimei trepte a rachetei, care zboară în urma capului nuclear. Schijele mari ce

se formează în felul acesta pot fi cu greu deosebite de capul rachetei.

Și încă ceva. Capul rachetei este foarte rezistent și construit pentru a suporta încălzirea intensă care se produce la intrarea în straturile dense ale atmosferei. Pentru ca prin explozia capului nuclear loviți de o antirachetă să nu sufere stricăciuni și obiectivele terestre apărute, capul rachetei trebuie distrus la mare înălțime, acolo unde nu există atmosferă. În felul acesta explozia proiectilului antirachetă nu va provoca unda de șoc nimicitoare, principalul factor de distrugere ce apare în urma exploziei încărcăturii nucleare aproape de suprafața Pământului. După unele aprecieri, explozia unei încărcături cu o putere de 20 de kilotone poate distruge capul unei rachete la o distanță de numai 300 de metri.

Nici radiația luminoasă nu e socotită ca avind o prea mare eficacitate în această privință, chiar în cazul când capul rachetei ar trece prin globul de foc al unei explozii nucleare. Dacă raza acestui glob va fi, să zicem, de 1 km, capul rachetei va trece prin el în 0,15-0,2 sec.; dar învelișul rachetei e calculat să suporte o încălzire de câteva mii de grade. Iată de ce capul rachetei poate trece ușor prin globul de foc amintit, întocmai ca tigrul care sare printr-un inel de flăcări.

Prin umare, pentru ca sistemul de apărare împotriva rachetelor să fie eficace, trebuie găsite mijloace speciale de descoperire de la mare depărtare a rachetelor aflate în zbor, trebuie aflată o metodă operativă de recunoaștere a tipului căruia aparțin și trebuie create mijloace sigure de interceptare și distrugere a rachetelor inamice.

Descoperirea de la mare distanță

Instalațiile de descoperire trebuie să „vadă” rachetele la o cât mai mare depărtare de obiectivul apărut și să informeze cât mai repede despre declanșarea atacului. Fiecare secundă e prețioasă, căci chiar dacă racheta a fost „detectată” în clipa lansării, nu mai rămâne decât o jumătate de oră pentru adăpostirea populației și luarea măsurilor de apărare. Iar dacă mai ținem seama că ogiva nucleară (capul rachetei) este de multe ori mai mică decât un bombardier și zboară cu o viteză uriașă, dincolo de limitele atmosferei, trebuie să recunoaștem că nu-i deloc ușor să se construiască asemenea stații de descoperire a rachetelor la mare depărtare.

Pentru descoperirea rachetelor la mare distanță

○ victorie a științei și tehnicii sovietice

Rachetele antirachete

pot fi folosite stații de radiolocație speciale și mijloace tehnice cu radiații infraroșii. Stațiile pentru descoperirea țintelor la mare distanță folosesc metode noi de recepționare și de separare a semnalelor slabe; ele sînt înzestrate cu emițători puternici și cu receptori foarte sensibili, cu sisteme de antene care permit concentrarea energiei într-un fascicul foarte îngust. Aceste antene au niște dimensiuni uriașe.

În ciuda acestor perfecționări, stațiile pot anunța căderea unei rachete numai cu 15-17 minute

Cu purtătorul de rachete pe deasupra norilor

Imprăștiati de un suflu puternic, norii se involburează în valuri clocotinde. Dar avionul se avintă tot mai sus, mai departe, umplind cu uruitul motoarelor, spațiile de dincolo de nori. Sub razele orbitoare ale soarelui, fuselajul în formă de torpilă al avionului sovietic purtător de rachete are o strălucire de gheață. Aripile-i piezișe, sub care sînt adăpostite rachetele, vibrează puternic. Rachetele sînt îndreptate spre cer. Dar în orice clipă ele pot porni spre ținta pe care le-ar indica-o echipajul. Lovitura lor e extrem de precisă.

Acum, avionul purtător de rachete zboară deasupra oceanului. E condus de unul din cele mai bune echipaje ale regimentului N. De undeva, de la sute de kilometri, se apropie „inamicul”. Echipajul a „văzut” ținta și e gata să-și trimită spre ea încărcătura nimicitoare. Racheta o va lovi în plin. Și nu se va abate din drum niciodată căci e creată de miini iscusite și minți strălucite, pentru că în cabinile purtătorului de rachete sînt oameni care știu să comande cu dibăcie și precizie armele înfricoșătoare pe care le mînuiesc.

(Din „Krasnaia zvezda”)

înainte ca ea să ajungă la țintă. Motivul? Forma Pământului! Din cauza curburii globului nostru, porțiunea inițială a traiectoriei nu poate fi „văzută” și de aceea racheta va fi descoperită abia în zona de vizibilitate directă.

Poate fi înfrînt, însă, acest obstacol? Da.

Americanii preconizează, ca mijloc de descoperire a rachetelor imediat după lansare sateliți artificiali ai Pământului, înzestrați cu aparate cu radiații infraroșii, care ar permite observarea permanentă din Cosmos a teritoriului inamic.

În clipa lansării, racheta radiază o uriașă cantitate de energie calorică. După ce a străbătut un strat de aer de 12-15 km., această căldură se propagă destul de bine în sus fără să fie prea mult absorbită de mediul înconjurător. Se apreciază că flacăra produsă de motoarele rachetelor ar putea fi detectată de sateliți de la o depărtare de multe mii de kilometri.

Un sistem cosmic de avertizare și alarmare asu-

pra unei agresiuni racheto-nucleare ar trebui să conste, după părerea specialiștilor americani, din sateliți pentru detectarea lansării rachetelor și din cîțiva sateliți de comunicații,

cu ajutorul cărora s-ar transmite informațiile către centrele terestre de dirijare a apărării antigeriene.

După opinia specialiștilor amintiți, recunoașterea este una din problemele cele mai dificile și nesolutionate pînă la capăt ale apărării antirachetă. Într-adevăr, e greu de imaginat un sistem de detectare care să poată deosebi cu precizie capul unei rachete dintr-un mare număr de ținte false create de inamic. Se socotește de aceea că acest sistem ar putea descoperi mai degrabă țintele false care ar semăna cu rachetele.

Pentru a deosebi capul rachetei de țintele false se poate alege momentul intrării lor în atmosferă. În primul rînd racheta își frînează mai lent mișcarea. În al doilea rînd, la intrarea în atmosferă toate țintele, adevărate și false, se vor încălzi și vor radia căldură fiecare în felul lor. Dar recunoașterea după aceste indicii se petrece prea tirziu, așa încît sistemului de apărare nu-i mai rămîne destul timp spre a preveni lovitura.

În ultima etapă a luptei împotriva rachetelor intervine proiectilul antirachetă sau „antiracheta”, cum i se mai spune. Pentru apărare, cel mai avantajos ar fi, desigur, să se nimicească racheta chiar în poziția de lansare. Dar aceste poziții ocupă suprafețe mici, mai mult, rachetele pot fi ascunse sub pămînt, în adăposturi betonate, în care ar putea fi distruse numai printr-un atac direct.

Nu-i deloc ușor de distrus o rachetă nici în zbor, la mijlocul traiectoriei ei. Pentru asta ar fi nevoie de mijloace de distrugere cu o mare rază de acțiune.

Geniul creator al oamenilor de știință și inginerilor sovietici a rezolvat cu succes o problemă socotită pe drept cuvînt una din cele mai dificile din cîte au cunoscut știința și tehnica: mareșalul R. I. Malinovski, ministrul Apărării al U.R.S.S., a raportat Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. că în Uniunea Sovietică a fost rezolvată cu succes problema distrugerii rachetelor în zbor.

Rezolvarea acestei probleme înseamnă că obiectivele de pe teritoriul U.R.S.S. devin invulnerabile chiar pentru cele mai perfecționate arme ale agresorilor. Aceasta dovedește o dată mai mult succesele remarcabile ale tehnicii sovietice care a știut să rezolve o sarcină care nicăieri în străindutate nu a fost soluționată în întregime și care în fond n-a fost pusă cu toată seriozitatea de nici o țară capitalistă, cu excepția S.U.A.

Colonel S. Maximov
Candidat în științe militare



Inegalabilul OISTRAH

L-am ascultat și l-am aplaudat cu toții pe Oistrach în nenumărate rânduri. Publicul nostru îl prețuiește și-l iubește sincer. După cum nu este un secret că violonistul sovietic se simte în mijlocul nostru, ca la el acasă. Și când te afli printre prieteni parcă și inima ți-e mai bună, sufletul mai deschis, vorba mai caldă.

Oistrach ne-a cunoscut cu aproape două decenii în urmă prin intermediul marelui George Enescu. Au concertat alături în repetate rânduri, s-au bucurat schimbându-și cele două partide ale violonului în *Dublul de Bach*, au încercat sentimentul deplin al comuniunii sufletești când după talmăcirea *Sonatei în do minor* de Grieg publicul moscovit i-a obligat să biseze un fragment dintr-o sonată de Mozart pe care o atacau pentru prima oară împreună direct în concert! Este într-adevăr mărturia grăitoare că limbajul muzicii unise pentru totdeauna doi prieteni.

Au urmat apoi turneele lui David Oistrach în România, colaborarea în juriul primului Festival muzical internațional „George Enescu”, inaugurarea noii săli a Palatului R. P. R., recitalul de acestă în provincie (Cluj), colaborarea cu George Georgescu și orchestra Filarmonicii de Stat din București. De fiecare dată noi legături, noi prietenii. A devenit dascălul lui Ion Voicu și Ștefan Gheorghiu, împărțându-le din minunata-i artă. Într-o vară, câteva săptămâni s-a odihnit în peisajul încântător al munților noștri de la Sinaia. În acest anturaj, David Oistrach a început să prețuiască tot mai mult poporul nostru, să-i simtă bogăția sufletului pe care i-l adevăruit nemijlocit, cu ani în urmă, George Enescu.

Am citit recent articolul oaspetelui nostru publicat în *Sovetskaia Muzika* (Nr. 8 — 1961) unde a dat la iveală manuscrisul cadentei din *Concertul pentru vioară* de Brahms compusă de autorul lui *Oedip* și am înțeles din rindurile pline de modestie și adevăr ce însoțeau partitura cât de puternică a rămas în amintirea sa imaginea creatorului român.

Poate că *Concertul în Re major* de Beethoven i-a oferit satisfacția deplină de a talmăci pe compozitorul care a întruchipat muzica însăși. Căci de la prima trăsătură de arcuș am simțit că Oistrach s-a integrat ansamblului nostru. Fără ostentație, într-o contopire totală cu orchestra Filarmonicii, vioara lui David Fiodorovici a început să depene firul melodic al părții inițiale. Scurta cadență de debut a atacat-o calm, expresiv, ca apoi să găsească climatul sonor de o rară expresivitate pentru a expune tema inițială. Migala artistică merge la Oistrach până la descoperirea sensului fiecărui sunet din partitură. Ar fi destul să relev numai finisajul ce-i caracterizează titlul: creștere și descreștere de nuanță, diferență de tempo de la atac până la încheiere, urmărirea a orchestrei — totul pe o singură notă!

Este uimitoare trecerea de la expoziție la repriză, unde niște simple pasaje modulante capătă miez. Cită șlefuire artistică într-o suită de variații tehnice pe care violoniștii le trec adeseori pe plan secundar!

Spațiul nu ne îngăduie să ne oprim prea mult asupra cadentei. Ar merita desigur o analiză spe-



cială. Pentru David Oistrach cadența încetează de a fi etalare tehnică, prilej de virtuozitate. Totul se subordonează conținutului, simți că primează muzica. Reliefarea planurilor tematice merge nu numai la diferențe de sonoritate, ci mai ales la culoare aparte. Acel sunet re subliniat de Beethoven prin repetare insistență, deși e strecurat printre duble coarde, capătă la Oistrach o forță uriașă, o însuare unică. Finalul cadentei ne conduce spre o elevație, spre o atmosferă de poezie din care nu ai vrea să fii trezit niciodată.

Partea a doua (*Larghetto*) a atins o culme artistică greu de exprimat prin cuvinte. Am ascultat a doua zi înregistrarea — din concert și

am trăit aceleași emoționante clipe. Faza melodică a vioarei putea fi așezată pur și simplu pe fiecare notă, fără a strica echilibrul, discursul muzical uimitor de curgător. Arcușul părea că unge coarda, vibrato-ul anumitor sunete sublinia valențele ascunse ale partiturii. Nu știu dacă Beethoven și-a imaginat acel cantabile atât de expresiv cât l-a redat Oistrach dar pot afirma cu certitudine că sensul termenului tehnic ar trebui definit nu prin cuvinte ci prin audita celor 7 măsuri ale vioarei sale.

Rondo-ul final ne-a adus exuberanța robustă beethoveniană adeseori pregnant marcată de unele atacuri în *rallentando*-uri tocmai spre a evidenția materialul tematic. Scurta cadență și tema cantabilă cu ecouri de vals (*dolce*) au marcat momentele de incitare ale părții a treia, impetuos condusă de Oistrach întocmai unui admirabil arhitect sonor.

Orchestra Filarmonicii de Stat „George Enescu” s-a situat prin autoritatea maestrului: George Georgescu. La înălțimea răspunderii artistice care i-a revenit. Atmosfera caldă, lipsită de stridente, i-a găsit pe toți membrii ei într-o perfectă efuziune, inspirându-se reciproc. Păcat că acordajul necorespunzător al cornilor din *Larghetto* (momentul anticipării solistului) a întunecat oarecum excelența contribuție sonoră a acestui remarcabil concert.

La aplauzele care nu mai conțineau David Oistrach a răspuns printr-o admirabilă interpretare de supliment a *Romanței în Sol major* de Beethoven pe care cu greu o vom putea șterge din memorie.

Concertul a avut darul să ne improspăteze spiritualele *Variațiuni simfonice* de Mircea Basarab, lucrare ce dovedește stăpânirea unui bun meșteșug orchestral de către tânărul nostru șef de orchestră precum și schitele simfonice *Marea* de Claude Debussy sugestiv colorate de George Georgescu prin deplina reliefare a partiturii compozitorului francez.

Într-un recent interviu, David Oistrach și-a dezvăluit planurile pe anul 1962 anunțându-și intenția de a ... dirija o serie de concerte. Teme-rarul pas s-a și produs nu de mult, încît pe curînd așteptăm să-l urmărim și la baghetă. Pînă atunci, ne vom hrăni amintirile cu acest neuitat turneu în compania lui Beethoven, Leclair, Schubert, Strawinski și Prokofiev.

Viorel Cosma

ILIA ILF:

Serisori din America

NEW YORK, 17 oct. 1935

...Ieri a fost recepție la consulat. Au fost de față 120 de invitați: critici, editori, reprezentanți ai vieții publice și mai ales oameni de artă. Sintem destul de bine cunoscuți aici și comportarea față de noi este bună. În afară de asta, la recepție a luat parte și Burluik, bătrîn și alcoolic, dar simpatic. A fost și Mamulian, regizorul filmului „Regina Cristina”, pe care, după cite îmi aduc aminte, l-am văzut împreună la festivalul filmului Mamulian ne-a condus la opera neagră, pe care a pus-o de curînd în scenă. Toți spun că-i un lucru remarcabil.

Recepția s-a desfășurat bine și nu m-a obosit prea mult. Protocolul e așa: consulul și soția lui îi întîmpină pe oaspeți în capul scării. Noi am stut în spatele lor, spre a fi recomandați invitaților. Oaspeții răspundeau cu citeva vorbe amabile, după care se îndreptau spre salon, spre a bea vodcă și punch. Apoi, treptat, începeau să plece. Și în tot timpul asta noi am stat în capul scării, urînd unora bun venit, luîndu-ne rămas bun de la alții. Nu ne-am putut urni de la postul nostru pînă n-au plecat cu toții. Nici măcar de mîncat n-am putut minca. Asta a tinut trei ore.

Acum, sint la spectacolul cu „Cvadratura cercului” *) care se joacă pe Broadway. Într-o sală mică, foarte veche. Un om cu joben a cumpărat un bilet la casă. Spune-i lui Valea că primul om cu joben pe care l-am întîlnit la New York a cumpărat un bilet la piesa lui. Ina-

*) Piesă de V. Kataev.

— o revistă de 35 de cenți. Aici sint multe de astea. De un fantastic vulgar — și tocmai de aceea interesante...

NEW YORK, 25 oct. 1935.

...Alerg tot timpul, Alergă americanii, alerg și eu. Dar, nu obosesc prea mult și trăiesc relativ cumpă-

Ilia Ilf este unul din coautorii romanului „12 scaune”, binecunoscut de mase largi de cititori din țara noastră. Din călătoria făcută în Statele Unite și din scrisorile adresate soției sale, din care publicăm aci citeva, ne apare o altă latură a personalității scriitorului. Deși însemnările sint sumare, notate între două vizite sau în pauza unui spectacol, ele sint străbătute de o aspră luciditate critică față de „modul de viață american”.

„Scrisorile din America” au văzut pentru prima dată lumina tiparului în nr. 12/1961 al revistei „Nouă Mir”.

Inte de începerea spectacolului, cinci americani în rubașcă violetă au interpretat cîtece populare ruse, la niște ghitare mici și la niște balalaici uriașe. Apoi s-a ridicat cortina. Dincolo de ferestrele albastre — ningea. Dacă s-ar încumeta cumva să infățiseze aici Rusia fără zăpadă, directorul teatrului ar putea să se ungă cu gaz și să-și dea foc. În colțul camerei — un steag roșu. Publicului îi place piesa și se bucură. Interpretarea nu-i genială, dar bună. Textul a fost „îmbunătățit” cu citeva „cîrlige” broadwayene, de care autorul n-ar fi deloc mulțumit. Și în afară de asta, finalul a devenit foarte grav și filozofic, în măsura în care autorii adaptării sint filozofi. Oricum, însă, nu s-a adăugat nimic antisovietic. Cu toate acestea, i-am recomandat lui Malamut să renunțe la „cîrlige” și la filozofie. De altfel ele nu sint de nici un folos piesei. În general, nu e rău...

Ieri seară am fost la o „burlescă”

tat. Noaptea mîncînc portocale. Le înghit și pe nemîncate. Înainte de masă beau un pahar de suc de portocale. Diversele sorturi de suc sint o invenție curat americană. Localnicii se tratează cu suc cel puțin de citeva ori pe zi. Înainte de masa de prînz obișnuiesc să bea un pahar cu suc de roșii. Asta n-am mai putut însă s-o fac. Se mai găsește și suc de banane, dar nu e prea plăcut. Apoi există suc de grapefruit. În general, americanii consumă produse de regim: multe verdețuri, foarte multe legume și fructe. Dacă n-ar face așa, s-ar ofili foarte repede în New York-ul lor. Dar și beau serios. Cocktailul nu lipsește la nici o întîlnire. Editorul nostru are, chiar în localul întreprinderii, un bufet-frigidier. În timp ce stătea de vorbă cu noi, a preparat nu știu ce fel de cocktail și ni l-a servit. A făcut-o cu atîta dibăcie de parcă n-ar fi editat niciodată cărți ci ar fi fost, dintotdeauna, barman...

Orașul mi-a plăcut. Poate să placă dar e peste măsură de mare, îngrozitor de murdar, din cale afară de bogat și din cale afară de sărac. Totul e aici uriaș, totul în cantități enorme. Chiar și stridiile sint peste măsură de mari. Ca niște antricoale...

NEW YORK, 29 oct. 1935.

...Așa dar, ce-am făcut în ultimele zile? Alături l-am văzut pe Hemingway. E un bărbat solid, puternic și sănătos. Ne-a întrebat dacă-l cunoaștem pe Kașkin. Pentru că, după cite se pare, Kașkin i-a tradus în limba rusă „Moartea de după amiază”. Hemingway purta un pantalon de jerse și o haină prea strîmtă pentru spinarea-i uriașă, era în papuci și cu picioarele goale. E o apariție fermecătoare și, în aceeași vreme, virilă. Ne-a invitat la el într-un orășel din extremitatea sudică a Floridei. I-am promis cum promitem totul tuturor dar cînd o să ne fim de cuvînt, e greu de spus. Nu putem părăsi deloc New York-ul. Ne reține cînd unul, cînd altul. Ba sintem ocupați, ba sperăm să primim ceva bani.

Apoi, împreună cu Dos Passos, am mîncat la restaurantul „Hollywood” pe Broadway. Ni s-a spus că vom vedea acolo visul funcționarului new-yorkez. Dar e mai degrabă fericirea unui marinar care a ancorat la țîrm după doi ani de călătorie pe mare. În mijlocul sălii, pe o estradă joasă, dansau dului și duduite pe jumătate goale, goale pe trei sferturi goale nouă zecimi. Chipurile duduielor erau stupide sau aspre sau, pe neașteptate, ialnice. Restaurantul era plin. Și toate astea la ora 7. Apoi, Dos și soția lui s-au urcat în „Cryslor”-ul lor vechi din 27: pe care îl păzise, pe o uliță vecină un ciine bătrîn, netuns de multă vreme. A trebuit iar să promitem. Încît i-am promis și lui Dos Passos să venim neapărat în Florida, unde stă și el.

În romînește de
P. Granea

SCRISOARE DIN MOSCOVA

- Pentru locuitorii capitalei
- Cel mai mare teatru din țară
- „Mosfilm” caută gemeni

Recent, mi-am făcut în carnet o însemnare:

Anul trecut, în capitala sovietică s-au construit 700.000 m² de noi străzi, 4 poduri, 6 incrușări, de drumuri cu două nivele, 12 pasaje subterane și un mare pod peste râul Moscova. Au fost de asemenea plantate cu sprijinul populației 650 de hectare de spații verzi, peste 400.000 de pomi și 2,5 milioane arbuști.

Insemnarea aceasta am făcut-o în timpul ultimei sesiuni a Comitetului executiv al Sovietului orașului Moscova, în cursul căreia a fost prezentat bilanțul dezvoltării economiei urbane în anul care a trecut și au fost puse la punct planurile pentru noul an.

Sesiunea a aprobat multe proiecte în legătură cu reconstrucția și urbanizarea orașului, cu construcțiile de locuințe.

Despre asta s-a mai vorbit, însă, așa că i-am rugat pe deputați să ne pună la curent cu hotărârile luate de sesiune în alte privințe. Și iată ce ne-a declarat N. Ceaplina, membru al Comisiei permanente de urbanizare:

— Anul acesta, orașul va fi înzestrat cu 310 noi magazine alimentare și de produse manufacturiere. Un mare magazin va fi inaugurat în cartierul sud-vest. În același timp vor fi date în folosință 225 de restaurante, cafenele, baruri și 11 policlinici.

Un alt deputat, Nikolai Puhov, monitor la uzina Stankolii, a continuat:

— Începând cu anul acesta, călătorii vor putea folosi metroul până la Novie Ceremușki. Va continua construcția altor linii de metrou, vor fi date în exploatare 40 de km de linii de troleibuz și 10 km linii de tramvai. Și, să nu uităm, tot în acest an va fi terminată șoseaua de centură care împrejmuește Moscova, cu o lungime de 109 km.

Bugetul aprobat de sesiune asigură nu numai realizarea acestor lucrări, ci și a multor altele. Ca-

pitoul „cheltuieli” al bugetului, a fost fixat la 957.506.000 ruble!

★
Intr-una din duminicile trecute dimineața, m-am numărat printre cei șase mii de spectatori care au asistat la spectacolul cu baletul „Spărgătorul de nuci”, în interpretarea dansatorilor de la „Bolșoi”. Șase mii de spectatori? Vă veți întreba, desigur, nedumeriți. Dar bine, teatrul n-are decât 2200 de locuri!

ziunii sovietice. Și tot în această impunătoare clădire a fost interpretat din nou „Lacul lebedelor” de Ceaikovski, care ține afișul Teatrului Bolșoi de mai bine de 80 de ani. Cu acest prilej, moscovii i-au putut aplauda pe dansatorii francezi Claude Bessy și Atilio Labis.

Trupa de balet a Teatrului Bolșoi va mai prezenta pe noua scenă baletetele „Fintina din Bakcisara”, „Chopiniana”,

a vedea cum stau lucrurile.

Chiar de la stația de troleibuz am zărit o mamă care însoțea doi gemeni. Pușin după aceea m-am putut convinge că nu erau singurii pretenziți: la studio sînt prezentați zilnic 10-20 de perechi de gemeni dar realizatorii, pare-se, sînt cam pretențioși. Se bănuiește, totuși, că alegerea lor se va opri fie asupra a doi școlari moscoviți, Vladimir și Viktor Bahmutov,

(EDITAT DE ACADEMIA R.P.R. — INSTITUTUL DE STUDII ROMINO-SOVIETIC).

Însușirea, cunoașterea limbii ruse au intrat în preocupările permanente ale oamenilor muncii din țara noastră, care doresc să cunoască tot mai temeinic realizările științei și literaturii sovietice. Dar fără ajutorul unor instrumente auxiliare, cum sînt enciclopediile, dicționarele etc., cercetarea în original a lucrărilor respective este mult îngreunată. De aceea unele institute ale Academiei R.P.R. și-au înscris în planul lor de activitate crearea unor dicționare de mari proporții, care să permită o utilizare mai deplină a lucrărilor și publicațiilor apărute în limba rusă. Astfel, Institutul de lingvistică a publicat în 1959 un Dicționar rus-român în două volume, iar în primele zile ale acestui an în vitrina Bibliotecii Academiei ne-a întâmpinat cu o lucrare sa sobră Dicționarul medical rus-român, elaborat în cadrul Institutului de studii romino-sovietice.

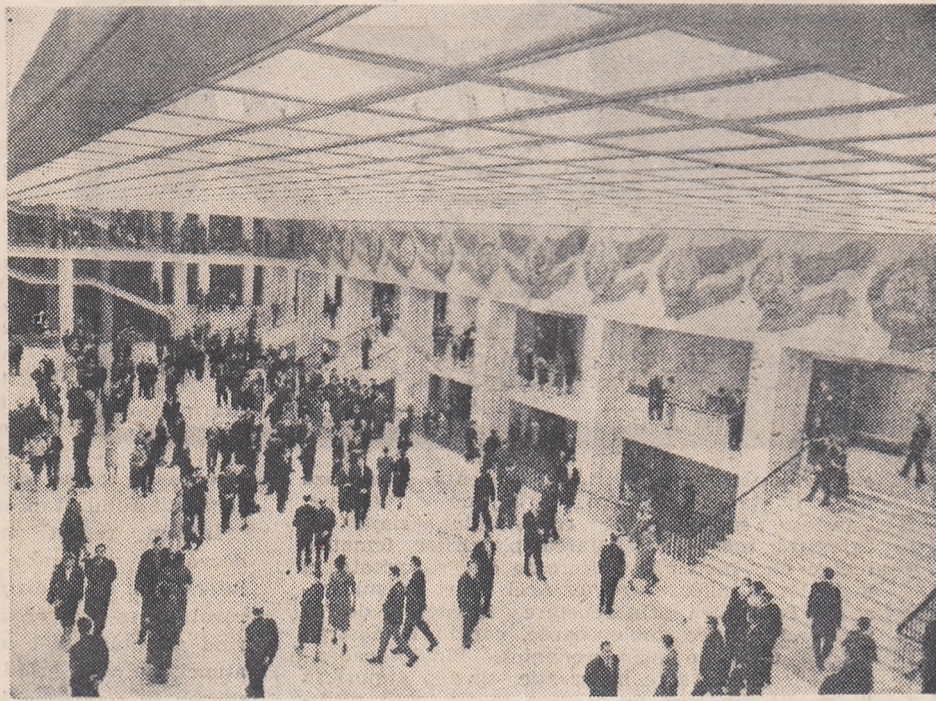
Dicționarul a fost întocmit în Secția de științe medicale a Institutului, de un colectiv alcătuit din dr. Tatiana Avacum, dr. Silviu Poenaru, dr. Marc Steinbach și dr. I. Țimerman. Lucrarea răspunde unei necesități reale și oferă unui mare număr de specialiști în domeniul medicinei, traducătorilor și bibliotecarilor din instituțiile medicale posibilitatea de a cerceta în original publicațiile medicale sovietice. Dicționarul cuprinde aproximativ 60.000 de termeni din domeniul medicinei și al științelor înrudite (biochimia, biofizica, botanica ș.a.). Stringerea materialului a avut la bază surse originale, cercetarea a numeroase tratate, manuale, monografii, atlasuri și colecții de reviste medicale sovietice. Controlul fondului de noțiuni a fost realizat prin consultarea glosarului primei ediții a Enciclopediei medicale sovietice precum și a unor dicționare medicale apărute în ultimii ani în R.P. Ungară, R.P. Polonă și R.D. Germană.

Dicționarul cuprinde o prefață, indicații pentru consultarea dicționarului, o listă a abrevierilor alfabetului limbii ruse, iar la urmă o listă de abrevieri utilizate în mod curent în limba rusă, precum și denumirile prescurtate ale principalelor instituții medicale sovietice. La fiecare termen se indică genul și semnificația în limba română. La termenii mai puțin uzuali se indică și domeniul. În prezentarea termenilor s-a adoptat principiul grupării pe cuiburi de noțiuni.

Dicționarul cuprinde termeni medicali, cuvinte ale limbii comune în al căror cuib intră noțiuni medicale, cuvinte ale limbii comune care se folosesc în medicină în expresii tip, precum și cuvinte din terminologia științelor înrudite cu medicina.

Editat în bune condiții grafice, dicționarul dovedește preocuparea colectivului de redacție și al colaboratorilor care l-au întocmit de a pune la dispoziția publicului studios o lucrare cât mai completă, documentată, riguros științifică.

D. Sasu



Foaietul noului Palat al Congreselor

Nu, nu-i nici o greșeală, căci spectacolul a avut loc pe scena Palatului Congreselor din incinta Kremlinului. Intr-adevăr, frumoasa clădire, ai cărei autori au fost propuși pentru Premiul „Lenin”, a fost pusă la dispoziția Bolșoi-ului, devenind astfel cel mai mare teatru din Uniunea Sovietică.

Seara, în aceeași sală, a fost prezentat un mare spectacol de varietet și un concert al orchestrei radiodifuziunii și televi-

„Gaianeh”. Baletul „Spartacus”, al compozitorului Aram Hacıaturian, va fi și el curînd prezentat într-o nouă montare special realizată pentru Palatul Congreselor.

★
Acest anunț a apărut în ziarile moscovite de seară: Studioul „Mosfilm” caută doi gemeni, între 7 și 11 ani, pentru a juca în filmul „Pavluha”. Cum mi s-a părut interesant, m-am îndreptat spre „Mosfilm” spre

fie asupra lui Iuri și Valentin Gladkov.

Realizatorii filmului sînt S. Tumanov și G. Șciukin (fiul lui Boris Șciukin, celebrul interpret al rolului lui Lenin pe scenele teatrelor și în filme).

„Pavluha” se numără printre cele 25 de filme pe care „Mosfilmul” le va turna anul acesta. În clipa de față se lucrează la câteva din ele.

Alexandr Serbin

A. R. L. U. S.

Planul nostru de muncă

Popularizarea hotărîrilor Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. continuă să fie una dintre principalele preocupări ale Consiliului raional A.R.L.U.S. Sighet. În acest trimestru vom organiza în orașul nostru conferințele „Lumea peste 20 de ani”, „Noi realizări tehnico-științifice și crearea bazei tehnice-materiale a comunismului”, „Omul de mîine” ș.a.

În aceeași perioadă vom organiza în rîndul tineretului zile și seri ale prieteniei cu tineretul sovietic. La cluburile și colturile roșii din întreprinderi și instituții vor avea loc seri literare, prezentări de noi opere literare sovietice, concursuri Cine știe răspunde pe tema „Să cunoaștem Uniunea Sovietică”, proiectii de filme sovietice etc.

O grijă deosebită acordă Consiliul nostru raional îndrumării cursurilor populare de limba rusă. Recent, la Casa raională de cultură am organizat un club al celor ce învață limba rusă. De două ori pe săptămînă au loc aici consultații, cercuri de conversație și exerciții de citire și scriere în limba

rusă pentru începători și avansați. În cuprinsul raionului funcționează 27 de cursuri populare de limba rusă.

— În căminele culturale sătești organizăm în acest trimestru ciclul de conferințe: „Colhozurile — școală a comunismului pentru țărănimia muncitoare”, „Viața satului sovietic în 1980”, „Producția agricolă la nivelul comunismului”. La colturile roșii ale gospodăriilor agricole colective și la cluburile gospodăriilor de stat vor avea loc întîlniri cu cei care au vizitat Uniunea Sovietică.

Gh. Codrea

secretar al Consiliului regional A.R.L.U.S.-Sighet

În satele raionului Tîrnăveni

Ședința Consiliului raional Tîrnăveni, care a întrunit pe toți președinții comisiorilor din satele raionului, a avut ca principal obiectiv analiza activității desfășurate la sate în perioada acestor luni de iarnă. Darea de seamă prezentată de prof. Victor Ghețiu, secretarul Consiliului raional, a relevat principalele manifestări care au avut loc în ultimul

timp la căminele culturale și la colturile roșii ale gospodăriilor colective. Printre aceste manifestări s-au numărat o seamă de conferințe consacrate realizărilor agriculturii sovietice, perspectivele deschise de hotărîrile Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. — „Totul în numele omului, pentru fericirea omului”, „Munca colhoznică își schimbă înățășarea”, „Agricultura sovietică în septenal” ș.a.

Alte conferințe au avut ca subiect zborurile cosmonauților sovietici Iuri Gagarin și Gherman Titov. Pentru prezentarea succeselor dobîndite în domeniul științei și agriculturii sovietice, Consiliul raional A.R.L.U.S. Tîrnăveni, în colaborare cu S.R.S.C., a trimis la sate 182 conferențieri.

Tov. Ștefan Pethő, președintele Consiliului raional, a făcut apoi cunoscute sarcinile prevăzute în planul de activitate pentru lunile următoare. S-a subliniat necesitatea ca fiecare comisie să dovedească mai mult spirit de inițiativă, pentru a-și încadra activitatea în ansamblul preocupărilor specifice comunei respective.

Prof. S. Bejan
corespondent

Poșta redacției

CARMEN A. L. — Constanța: Bine să vă adresați revistei săptămînală „Nedeala” (Adresa: Moskva, Tentr, Pușkinskaia ploșciadi nr. 5).

LALY P. — Sibiu: Vă transmitem adresa unui filatelist din Moscova: Ghiorgi Zinoviev, Moskva E-203 ulița 14 Parkovaia, 11 A, kv. 1. Cunoaște și limbile germană și engleză.

VALENTINA HOANTZA — Rm. Vîlcea: Ne pare rău, dar nu posedăm adresa cerută de dv.

ADRIAN GHILEA — BRAD: Iată adresa unei eleve din Leningrad: Natalia Trifonova, ulița Kurleandskaia 25, kv. 82.

BEATRICE SALVADORI — București: Vă putem comunica adresa unei studente din Chișinău: Maria Konstantinovna Barbu, Moldavskaia SSR, Kișinev, ulița Benderskaia — 2, obșcejitie nr. 3. E studentă în anul I la Facultatea de economie.

ILIE M. MÎNDRICEL — com Crevedia Mică, regiunea București: Intr-adevăr, revista „Tineretul lumii” care are ediții în mai multe limbi publică adrese de tineri. Puteți scrie la redacția ediției în limba română, București, Piața Școlii nr. 1. Vă facem de asemenea, cunoscută adresa unui tînar filatelist sovietic: Vladimir M. Koltun, Adresa lui: Vinski, glavpoçitam, do vostrebovania.

NINA NOVĂCESCU — Moldova Nouă: Actriței Silvia Popovici scrieți-i la Teatrul Național „I. L. Caragiale”, București, iar lui Cristea Avram la teatrul „C. Nottara”—București

SPORT

Au recordurile vreo limită?

Recordurile mondiale au aprins din totdeauna imaginația. E greu să-ți închipui cum reușește un om să ridice, din trei mișcări, 550 kilograme, să sară în înălțime 2,25 metri, să parcurgă înot o distanță de 100 de metri în 53,6 secunde.

Și — ce-i mai uimitor — recordurile continuă să crească. Intrecerile atleților, înotătorilor, halterofililor se soldează rareori fără noi rezultate senzaționale.

Dar posibilitățile sportive ale omului n-au totuși și o limită? E o întrebare firească pe care și-o pun mulți iubitori ai sportului.

Iată ce răspund un campion olimpic și un antrenor emerit din U.R.S.S.

Iuri Vlasov

Campion olimpic la haltere

Dacă posibilitățile sportive ale omului au vreo limită?

Cred că nu. E numai o problemă de antrenament și, într-o oarecare măsură, și cele pe care le folosim azi pot fi comparate cu bătrâna diligență: incomodă, înaintînd prea încet spre țel. Dezvoltarea științei și tehnicii a îngăduit înlocuirea diligenței cu mașini moderne. Tot așa dezvoltarea științei sportului și a medicinei sportive, aplicarea lor în practică deschid omului posibilități cu adevărat nelimitate. Spun asta și pentru că cei care iubesc sportul trebuie să uite definitiv vechea zicală: Am putere — ce-mi mai trebuie minte! Orice om sănătos și cult care studiază atent literatura de specialitate, poate deveni propriul lui antrenor.

Cîteva cuvinte despre caracterul rațional al antrenamentelor. Celebrul halterofil american Paul Anderson e un om cu o forță fizică uriașă. Poate ține cu destulă ușurință pe umeri o greutate de peste o tonă. Și totuși recordurile lui Anderson au fost doborâte, deși nimănui nu poate replica demonstrațiile lui de forță. El întrușipează extrema. În dauna sănătății, a înfățișării lui fizice, și-a dezvoltat o forță colosală. Dar greutatea uriașă i-a răpit mobilitatea și viteza.

Anderson dorește să se întrecă cu mine și să-și ia revanșa pentru supremația pierdută. Am primit chemarea publicată în ziarul american. Dar nu ne putem întîlni într-un turneu oficial, întrucît Anderson e profesionist. Antrenorul american Bob Hofman a studiat cu mine toate variantele posibile. Și am hotărît ca întîlnirea să aibă loc în cadrul campionatului mondial din 1962, care va fi organizat în S.U.A. După ce vor lua sfîrșit întrecerile halterofililor, cortina va cădea și campionatul se va încheia oficial. Apoi cortina se va ridica din nou și Anderson se va strădui să facă totul pentru a putea fi socotit cel dintîi. Nu mă încumet să spun care dintre noi se va dovedi mai puternic.

Iar dacă-i vorba să ghicesc, iată ce pot spune. Cred că într-un viitor apropiat rezultatele de azi ale halterofililor vor ajunge o normă de categoria a treia. Recordurile vor fi

următoarele. La categoria grea: stilul „impins” — 200—205 kilograme, stilul „smuls” — 180 kilograme, stilul „aruncat” — 240 kilograme. Suma totală — 600—630 kilograme. Veți spune că nu-i cu puțință. După părerea mea — da. N-a trecut prea mult timp de cînd germanul Josef Manger a totalizat la categoria grea 410 kilograme. Ziarele au anunțat rezultatul ca pe o senzație și i-au prezis o viață veșnică. Dar unde-i veșnicia?

Moscovitul Serghei Lopatin de la categoria ușoară ridică azi tot atît cît a ridicat nu prea de mult sportivul german la categoria grea.

Gavriil Korobkov

Antrenor emerit al U.R.S.S.

Probabil că există limite: omul nu va putea, de exemplu, „să ajungă din urmă” un avion modern. Dar care sînt ele — nu știm. Pînă acum încă nu-i evident de ce potențial de forță dispune omul. Se cunosc cazuri cînd un bărbat a scos dintr-o clădire incendiată un seif greu, cînd un altul, vrînd să scape de un ciine rău, a fugit cu o viteză inaccesibilă celor mai buni sprinteri din lume.

Emil Zatopek, eroul jocurilor olimpice de la Helsinki, a parcurs 5.000 de metri în 14 minute 6,6 secunde, iar 10.000 de metri — în 29 minute 12 secunde. În 1961, cu aceste rezultate Zatopek nu s-ar fi putut clasifica nici printre primii zece atleți din lume.

Tot la Olimpiada din capitala finlandeză, împreună cu sportivii americani a sosit și antrenorul Brutus Hamilton. Acesta a anunțat că niciun sportiv nu va izbuti să parcurgă vreodată 400 de metri în mai puțin de 46 secunde, să sară în înălțime mai mult de 2,12 metri, să arunce greutatea mai departe de 17,40 metri. Dar viața și-a ris zdrăvan de Hamilton. Actualul record la proba de 400 metri este de 44,9 secunde, la săritura în înălțime — 2,25 metri, la aruncarea greutății — 20 metri și 6 centimetri.

Succesele atleților sovietici din ultimii ani au impulsivat serios atletismul în celelalte țări și în primul rînd în S.U.A. Încă la Melbourne americanii susțineau că pentru ei cea mai importantă competiție este campionatul țării. Acum iururile s-au schimbat, întrucît la Roma atleții sovietici au avut un cuvînt greu de spus.

Noi excursii în U.R.S.S.

O.N.T.-Carpați, Agenția București a început înscrierile pentru

Excursiile organizate în U.R.S.S.

în trimestrul I-1962, pe itinerariul

Chișinău - Kiev - Moscova

Durata excursiei, 10 zile.

Kiev - Leningrad - Moscova

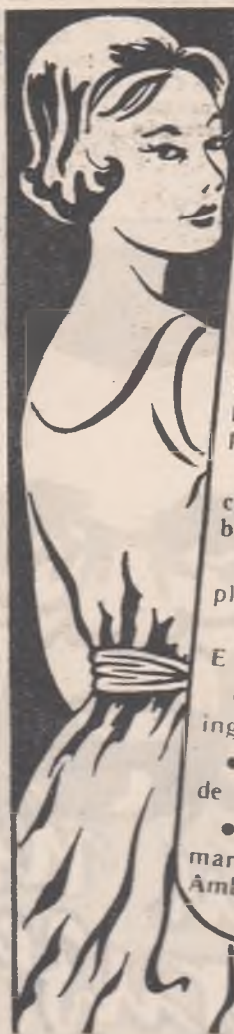
Durata excursiei, 13 zile.



Plecările au loc la 10 februarie, 15 februarie, 25 februarie, 28 februarie, 5 martie, 20 martie și 28 martie 1962.

Transportul pe teritoriul U.R.S.S. se efectuează în vagoane de dormit.

Informații și înscrieri la Agenția O.N.T. Carpați, din Calea Victoriei 100 și B-dul Republicii 68 și la filialele O.N.T. Carpați din Calărași, Alexandria și Giurgiu, precum și la toate agențiile și filialele O.N.T. din țară.



CEREȚI noile produse ale fabricii COSMETICA, realizate la nivelul celor mai bune produse străine:

- Fondul de ten „Carmen”, combinație de pudră și cremă în 4 nuanțe, se fabrică în 2 sortimente: fluid, în flacoane de masă plastică și cremă, în cutii de masă plastică.
- Șamponul cremă fluidă, fără săpun „Extra” în 4 sortimente: cu mușetel, ouă, lapte, lanolină, plastică, pentru diferite feluri de păr în flacoane de masă plastică.
- Șampon cremă fluidă „Cosmetica”, în flacoane de masă plastică pentru o singură întrebuințare.
- Cremă de toaletă „Nutrin”, cu extract de placentă.
- Cremă de toaletă „Darclée”, cu vitamina E și F.
- Talcul cosmetic „Carmen”, pentru masaje și îngrijirea pielii.
- Pudra compactă „Opera”, în cutii elegante de masă plastică, cu oglindă.
- Rimelul „Femina”, în 3 nuanțe: negru, maro și albastru, pentru înfrumusețarea ochilor. Ambalat în cutii atrăgătoare, din masă plastică colorată, cu oglindă.

LEGUME ȘI FRUCTE

CONSERVATE PRIN FRIG ÎN VRAC, AMBALATE ÎN CUTII-DE CARTON ȘI SACI DE HIRTIE, OFERA:

„I. I. S. ANTREFRIG”

București, strada Fintînica nr. 36.
Raionul 23 August. Telefon 12.89.10

Pentru consumuri colective (spitale, cantine, creșe) din București și provincie

ROȘII
MAZĂRE BOABE
FASOLE VERDE

BAME
ARDEI ÎNTREGI DE UMPLUT
DOVLECEI DE UMPLUT

ARDEI TOCAT
PRUNE PENTRU COMPOT
VIȘINE PENTRU COMPOT

Produsele conservate prin frig se prepară ușor și își păstrează integral calitățile nutritive

Cadouri



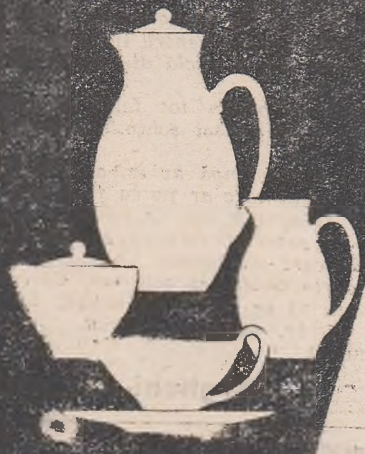
PLĂCUTE • UTILE • EFTE

- SERVICII DE MASĂ LICHIOR, CAFEA ETC.
- VASE DE FLORI ȘI BIBELOURI

PRODUSE DE FABRICA

FAIANȚA

SIGHIȘOARA



Viața lui Antoine Gizenga în primejdie!

Această veste seamănă neînșite în sufletul oricărui om cinstit din Africa și din întreaga lume. Este prea vie încă amintirea tragediei morții a lui Patrice Lumumba, iar desfășurarea evenimentelor de astăzi amintește în chip suspect de ceea ce s-a petrecut acum un an, când volgarii liștiți au pus la cale răzuișul cu marele lu al poporului congolez.

Tovarăș credincios de idei al lui Lumumba și unul din conducătorii forțelor național-patriotice ale țării, deputat în Parlament și până de curând locțiitor al primului ministru al Congo-ului, A. Gizenga a fost de fapt arestat cu sprijinul trupelor O.N.U. și predat în mâinile unor oameni care sînt direct răspunzători de moartea lui Lumumba. După cum se știe, Gizenga a fost trimis în lagărul militar „Binza” de lângă Leopoldville, în viziuna bandei lui Mobutu. Tovarășii lui de luptă, membri ai parlamentului și guvernului, ziariștii nu pot intra în legătură cu el.

Să amintim aci câteva din faptele care au precedat venirea lui Gizenga de la Stanleyville la Leopoldville, la 20 ianuarie.

Prologul unor intrigi murdare

În decembrie 1961, cînd trupele O.N.U. au dezlănțuit acțiuni ofensive în Katanga, întreaga lume a putut să vadă mirșavul tablou al certurilor imperialiste pentru bogățiile Congo-ului. Rivalitatea dintre monopolurile americane, engleze, belgiene și franceze a luat un caracter atît de fățiș, de agresiv încît a fost pusă în joc însăși faimoasa „unitate” a N.A.T.O. Dîndu-și, însă, seama că lucrurile au mers prea departe, cercurile conducătoare din S.U.A. și Anglia au încheiat apoi un tirg provizoriu care a dus la „pacificare” în Katanga. Chombe a rămas la putere, dar a trebuit să semneze o declarație de subordonare față de guvernul central, știind de la bun început că n-o va respecta nici odată.

Colonaliștii aveau tot interesul să abată atenția de la tranacția lor din Katanga. Și de aceea, ca la comandă, s-a iscat o zarvă provocatoare în jurul forțelor patriotice naționale din țară și în jurul lui Gizenga personal. Agențiile telegrafice și zierele reacționare americane, engleze, franceze și belgiene au început să transmită zilnic tot felul de știri fantastice și absurde. Ba că Gizenga ar fi „dispărut”, ba că „a dat lupte”, ba că „a refuzat să se întoarcă la Leopoldville”.

La 13 ianuarie, corespondentul agenției americane „Associated Press” a transmis din Leopoldville că guvernul congolez „a dat un ordin de grabnică arestare” a lui Gizenga. Primul ministru Adoula a dezmințit această minciună. În același timp, la Stanleyville au fost provocate ciocniri între soldații congolezi, iar presa reacționară s-a grăbit să arunce răspunderea asupra lui Gizenga. După care zierele burheze au trimbitat

vestea că Gizenga n-ar dori să se întoarcă la Leopoldville. Între timp, însă, acesta căuta să obțină din partea conducerii trupelor O.N.U. un avion spre a se întoarcе în capitală.

Ce anume a provocat această furie a colonialiștilor împotriva lui Antoine Gizenga? Același motiv care a stîrnit și ura lor împotriva lui Patrice Lumumba: Gizenga stăruie pentru dobîndirea unității și independenței Congo-ului, cere respectarea necondiționată a hotărîrilor adoptate de Consiliul de Securitate în această problemă și traducerea în

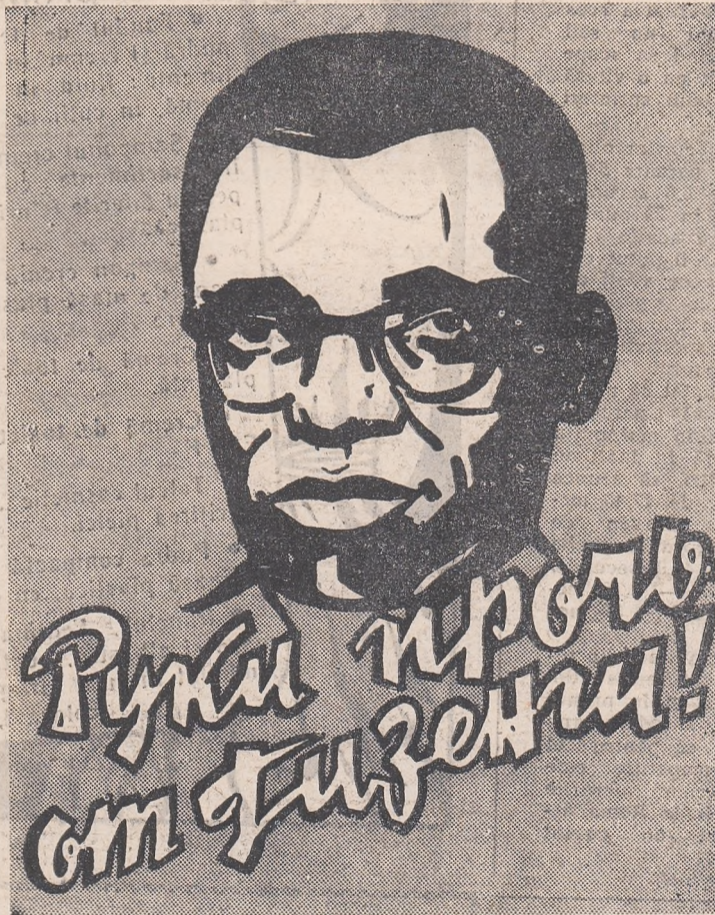
congolez ar însemna înlocuirea unui singur jug colonial printr-unul dublu.

Presa aservită monopolurilor dezbate fățiș cu un nemai-pomenit cinism planuri de recolonizare a Congo-ului. „New York Times” repetă aproape în fiecare zi (pe diverse tonuri) articolul unui oarecare Spenel, președintele societății „International Latex Corporation”, care s-a lăudat că el a propus încă în septembrie 1960 restabilirea dominației belgiene în Congo, lucru cu care acum sînt de acord Lippman și mulți alții.

Acesta nu este un vis de dement. Ci dorința unor cercuri americane influente, care visează la un nou imperiu colonial american în Africa.

Iată principala cauză a urii colonialiștilor împotriva forțelor cu adevărat naționale din Congo.

De aproape un an și jumătate, O.N.U. desfășoară operații în Congo. Declarația cu privire la acordarea independenței țărilor și popoarelor



„Jos mîinile de pe Gizenga!”

Desen de I. Kersin

viața a hotărîrii parlamentului congolez în legătură cu Katanga, care prevede lichidarea cuibului separatist de acolo.

Ce se urmărește?

E un lucru pe care îl cer toate forțele patriotice din Congo. Bar el ar contracara planurile colonialiștilor americani și ale altora care visează să recolonizeze Congo-ul, să instituie asupra-i o „tutelă” belgiană sub patronajul imperialismului american. Ceea ce pentru poporul

coloniale, adoptată de O.N.U., arată fără echivoc ce trebuie să facă această organizație pentru lichidarea colonialismului. Pînă cînd vor putea colonialiștii folosi steagul O.N.U. spre a camufla recolonizarea Congo-ului? Opinia publică sovietică dorește să afle răspunsul dv., domnule U Thant, care sînteți secretarul general provizoriu al O.N.U.

Manevrele colonialiștilor din Congo trebuie curmate. Sînt necesare măsuri neîntîrziate pentru preîntîmpinarea primejdiei care planează asupra lui A. Gizenga.

Viktor Maevski

Cum am fost arestați la Lisabona

Avionul companiei „KLM”, cu însemnele regiunii Olandei pe fuselaj, a atins pămîntul la Lisabona. La aterizare avionul a avut trepidații puternice, neplăcere pentru care stewardesele ne-au cerut cu multă grație scuze.

Odată cu ceilalți pasageri, pe pămîntul Portugaliei au coborît trei ruși îmbrăcați în niște sacouri boțite de atîta drum și cu pastile de aterizare în gură. Erau Kalatozov, Urusevski și subsemnatul. Ne întorceam acasă după o călătorie de trei luni în Cuba.

Atingînd cu tocurile-i subțiri asfaltul ud al pistei, o portugheză micuță ne-a condus pe noi, pasagerii ce făceam escală, spre clădirea aeroportului. Ne-a anunțat că avionul va rămîne acolo șase-șapte ore din pricina unor defecțiuni tehnice. Și a adăugat că o regretă, dar ca portugheză e totuși foarte bucuroasă că pasagerii vor putea cunoaște Lisabona. Ne-a explicat că trebuie îndeplinită o simplă formalitate: viza poliției, care va fi aplicată imediat pe pașapoarte. Pe biroul unui funcționar al poliției se aflau pașapoarte americane, franceze, venezuelene și ecuatoriene. Iar lângă ele cele trei „pașapoarte cu scoarță” ale noastre. Cînd le-a văzut, portugheza a oștărit.

Funcționarul a pus deoparte pașapoartele noastre după care a început să ne confrunte atît cu fotografiile. Convins că într-adevăr noi sîntem, a vîrît pașapoartele într-un sertar — în care am observat cum scilipeau o pereche de cătușe noi-nouțe.

— Toți ceilalți pot pleca în oraș. Dumneavoastră va trebui să vă limitați la o plimbare pe aeroport.

Am întrebat care-i pricina acestei atitudini atît de „binevoitoare” față de noi, deși înțelegeam perfect de bine cauza.

La care poliștutul ne-a răspuns că e un funcționar mărunt, că nu face altceva decît să execute ordinul șefului și că acesta va veni curînd. Se înțelege, doream mai degrabă să vedem Lisabona decît pe șef, totuși o convorbire cu un șef al poliției lui Salazar nu era de fel lipsită de interes. Am intrat deci în restaurant spre a-l aștepta pe șef la o ceașcă de cafea.

Mai tîrziu ne-am dus la el. Șeful trona maiestuos într-un fotoliu de piele. Principala caracteristică a feței lui era asimetria și lipsa ochilor. N-am putut de fel să-l privim în ochi. Erau bine ascunși sub niște sprincene stufoase și cărunte.

I-am spus că am auzit vorbindu-se mult despre frumusețea Lisabonei și că am dori grozav s-o vizităm.

Ascunzîndu-și ca și pînă atunci ochii, șeful ne-a spus că lucrul e cu neputință.

Atunci am întrebat dacă nu s-ar putea să ne odihnim în avion.

Șeful a clătînat iar negativ din cap. Nu m-am putut stăpîni și l-am rugat să transmită doctorului Salazar cele mai călduroase felicitări pentru ospitalitate.

Și ne-am îndreptat spre ieșire.

Deodată, însă, marea l-a părăsit de tot pe șef. A sărit de pe scaun și a alergat după noi, poftindu-ne cu mîna să ne așezăm pe o bancă. După care ne-a spus și în vorbe:

— Luați loc!

Mîna îi tremura de o furie neputincioasă. — Jenea, privește-i ochii! Dacă am avea aparatul de filmat! — mi-a șoptit Urusevski.

Căci acum șeful avea ochi.

Nu-mi amintesc ce culoare aveau. Dar cred că era culoarea urii. Erau ochii unui om obișnuit să aresteze și să impuște.

— N-o să vă odihniți în avion — șueră. O să stați aici.

I-am mulțumit încă o dată pentru amabilul refuz de a se despărți de noi și ne-am instalat în camera ce ne-a fost pusă la dispoziție. La usă au încremenit cîțiva detectivi. De fapt era o arestare. Pe mesuțe am găsit niște broșuri. Le-am răsfoit. Aveau un cuprins foarte ciudat: „Opiniile doctorului Salazar despre progresul mondial”. „Opiniile doctorului Salazar despre agresiunea comunismului”. „Opiniile doctorului Salazar despre necesitatea exterminării bandelor de teroriști din Angola”. Și nu știu de ce, în tovarășia opiniilor doctorului Salazar am adormit fără să vreau.

La un moment dat m-am trezit zgîlțit de umăr. Lîngă mine se afla micuța portugheză, vechea noastră cunoștință.

— Avionul a fost pus la punct — rosti fata. Curînd o să decoleze.

Ne-am ridicat și am pornit spre avion.

Deodată se ivi șeful.

De data asta era de nerecunoscut. Extrem de amabil, și-a cerut iertare pentru incident și a vrut chiar să ne ofere cîte o sticlă din celebrul vin de porto din Lisabona.

Am încercat să găsim tot felul de explicații pentru cauzele misterioasei schimbări a atitudinii șefului față de noi.

După ce am ajuns lîngă avion, am întrebat un ecuatorian cunoscut căre ar putea fi cauza.

— Face pur și simplu haz de necaz — ne-a răspuns acesta. Și secretul este că a fost uimit de felul liniștit în care ați dormit. Treaba asta a avut o influență foarte puternică asupra-i. Căci e obișnuit ca oamenii să se teamă de poliție. L-a înfricoșat faptul că dv. nu v-ați speriat.

Text prescurtat

Evgheeni Evtușenko